

AANWEZIG

Voorzitter

Mevrouw M. Alberts

raadsleden en fractieassistenten:

mevr. F. van Amerongen

De heer A. van den Berg

De heer E. Braam

De heer J. Carlos de Paredes

De heer D. Cupedo

De heer D. van Dam (f.a.)

de heer M. Ezinga

mevr. I. Jansen (f.a.)

Mevrouw S. Hoek (f.a.)

mevr. N. Kames

De heer J. Karremans

mevr. N. Kistemaker

Mevr. A. Koegler

Mevr. H. van der Kooij

mevr. M. Koopman

de heer G. Kruger

mevr. R. de Man

Mevr. W. Van Nunen

De heer M. van Reijen (f.a.)

Mevr. J. Schröter

De heer C. Sleddering

De heer R. Veerman

De heer P. van der Velde (f.a.)

De heer R. de Vries

De heer M. Weterings

Mevr. E. Woudstra

Portefeuillehouders:

wethouder mevr. Besteman

wethouder mevr. Bentvelzen

wethouder de heer Lugthart

burgemeester de heer Verkerk

Forumgriffier:

Mevr. P.E. van Santen

Betreft

Openbaar verslag Forum Samenleving d.d. 16 februari 2021

Datum: februari 2021

1. Opening

De voorzitter: opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen welkom. Er is afmelding ontvangen van wethouder Keus in verband met privéomstandigheden en ik heb het voorzitterschap van vanavond overgenomen van de heer Van der Meij, omdat die ook privéomstandigheden had vanavond.

2. Algemeen spreekrecht inwoners

Mevrouw Van Voorthuizen krijgt in het kader van insprekrecht als voorzitter van de Red Lions het woord.

Mevrouw Van Voorthuizen: Hallo, goedenavond allemaal. Ik hoop dat jullie mij zien? Ja, top. Nou ik vind het heel spannend. Het is wel nieuw voor mij, maar ik heb er zin in, dus ik ga gelijk mijn verhaal maar beginnen. Goedenavond allemaal, ik ben in 2018 aangetreden als voorzitter van honk -en softbal vereniging Red Lions. Ik was de jongste voorzitter van Red Lions en wellicht wel van heel Nederland. Mijn doel was en is om Red Lions de mooiste club van Nederland te maken. We zijn goed op weg met teams op topniveau, maar op dit moment hebben we twee hele grote problemen. Als eerste de staat van het veld en als tweede het gebrek aan verlichting. Vandaag ben ik hier om jullie te overtuigen van het belang om veld 305, het hoofdveld van Red Lions en ook ons enige volledige veld, begin 2021 van groot onderhoud te voorzien. Allereerst wordt er gevraagd om geld voor het renoveren van het veld. Sinds afgelopen jaar hebben we helaas heel veel last van het veld, de drainage werkt niet goed meer waardoor het veld, zelfs in de zomermaanden, helaas drijfnat is. Afgelopen jaar zijn er ook al meerdere wedstrijden afgelast vanwege de staat van het veld. Het veld is onbespeelbaar en zou in deze staat dan ook voor aankomend seizoen afgekeurd worden door de bond. Op dit moment wordt er zelfs getraind op de parkeerplaats vanwege de huidige staat, deze is echt onbegaanbaar. Dus het zal als gevolg hebben, als er niks wordt gedaan, dat we helaas volgend jaar niet meer kunnen spelen. Daarom wil ik graag de urgentie van dit probleem kenbaar maken en ook de gemeente bedanken dat zij dit raadsvoorstel hebben ingediend. Naast dit grote probleem hebben we helaas ook al jaren een ander groot probleem: ons veld heeft geen veldverlichting. Bij Red Lions hebben wij tien teams waarvan twee teams op landelijk topniveau spelen. Ons eerste herenteam speelt het hoogste niveau van Nederland en ons eerste damesteam op het één na hoogste niveau van Nederland. Honk -en softbal wordt een zomersport genoemd, maar wij zijn van maart tot en met oktober actief op het veld. Eigenlijk kan je het dus een voorjaar, zomer en herfstsport noemen. Wij beoefenen acht van de twaalf maanden onze sport buiten op het veld. Onderzoek wijst uit dat alleen wij gedurende de periode van 11 juni tot en met 7 juli geen last hebben van te kort natuurlicht. Dit is dus niet

eens een hele maand van de acht maanden buiten. Het is dus ook echt van noodzaak dat wij verlichting krijgen. Om jullie een vergelijking te geven of andere softbalclubs ook verlichting hebben: wij zijn de enige, bij zowel de dames, als bij de heren, in de competitie die geen verlichting hebben. Ook deze vergelijking benadrukt het belang van licht in onze sport. Onze trainingen zullen door verlichting een stuk effectiever worden. Er zijn teams die maar één keer in de week kunnen trainen helaas, omdat die volgepland zitten qua veldbezetting voor zonsopgang. Er zijn teams die noodgedwongen samen op het veld moeten trainen en dit ... Je kan je voorstellen twee softbalteams die tegen elkaar, naast elkaar gaan staan slaan, dat is gewoon echt heel gevaarlijk. Met de groeiende jeugd is het ook erg van belang dat ouders hun kinderen ook normaal tijdstip, dus na 6 uur, kunnen brengen voor een training. Met lichten zou de jeugd een langere training kunnen hebben zonder andere teams in de weg te zitten. Aan het begin en aan het einde van het seizoen kan er nog maar tot kwart voor 7 getraind worden. Jullie begrijpen: dit is niet te doen voor mensen die een fulltime baan hebben en op topniveau willen sporten. Na de aanschaf van verlichting zal er in Rijswijk 312 uur, jullie horen het goed, 312 uur meer gesport kunnen worden. De wedstrijden van het eerste herenteam op landelijk niveau zijn op vrijdagavond. Zij spelen onder andere tegen teams uit Enschede, Amersfoort, Alkmaar, Nieuwegein en Amstelveen. Zij spelen ... Afgelopen seizoen hebben ze maar vier wedstrijden thuis kunnen spelen van de achttien, omdat er dus tekort is aan veldverlichting. Ze kunnen alleen maar in de piekperiode thuis spelen en dat is gewoon super jammer dat het maar vier keer per jaar kan, want dat is toch wel ons ... Eén van de leukste teams van de vereniging en daar wil je toch als club naar kijken, maar als die maar vier keer per jaar thuis spelen, is dat gewoon echt jammer. Ook hebben dames vaak avondwedstrijden, maar deze kunnen per definitie al niet thuis gespeeld worden. Niet lang geleden hebben wij ook een aanbod gekregen van het Nederlands softbalteam om bij ons demonstratiewedstrijden te komen spelen en om eventueel te komen trainen op ons veld. Dit is echt een waanzinnig aanbod voor ons, maar op dit moment kunnen we helaas nog niet toezeggen vanwege de staat van het veld en het gebrek aan de verlichting. Het is van groot belang dat de werkzaamheden aan het veld met spoed worden uitgevoerd. Gebeurt het niet, is er echt een grote kans dat ons veld wordt afgekeurd door de bond, de KNBSB en kunnen wij de wedstrijden niet meer volgend jaar spelen. Daarnaast is verlichting ook echt nodig om onze sport op dit niveau te kunnen blijven uitvoeren. Trainingen van 7 tot half 8 is echt geen optie op dit niveau. Wij weten dat sport hoog in het vaandel staat bij de gemeente Rijswijk en ik hoop dat ik het belang van deze twee problemen duidelijk heb kunnen maken naar jullie en dat jullie daarom ook de ernst van deze zaak inzien. Dank jullie wel.

De voorzitter: Mevrouw Boer, secretaris van RedLions krijgt het woord om in te spreken. In reactie op de vraag van **mevrouw Kames (RB)** geeft de voorzitter aan dat er bij vragen aan de insprekers na de tweede inspreker gelegenheid toe is.

Mevrouw Boer: Goedenavond. Winnie Boer, ik ben secretaris van Red Lions. Eigenlijk Lara naast mij, die heeft eigenlijk het betoog al gedaan. Waar ik het eigenlijk nog op wil benadrukken dat wij een gezonde vereniging zijn, met een groeiende jeugd. Binnen Rijswijk zijn we heel actief bezig om onszelf ook te promoten. Daarnaast is het vrij uniek dat wij op zowel dames, als herenniveau, op het allerhoogste niveau topsport kunnen bieden. En hoe gaaf is dat dat wij dat vanuit Rijswijk ook aan kunnen bieden. En verder nogmaals, Lara heeft het betoog al gedaan, wellicht dat er nog een vraag is direct aan ons, die direct aan ons gesteld kan worden wat misschien niet helemaal duidelijk is.

De voorzitter: Ok hartelijk dank mevrouw Boer voor uw inspraak, heel helder. Mocht u nog echt een dringende vraag specifiek aan deze insprekers hebben, dan kunt u die stellen.

Mevrouw Kames (RB): Ja ik had inderdaad een vraag, want ik dacht bij mezelf: ik heb vorige keer, had ik ingesproken, tenminste heb ik met iemand gesproken, met de wethouder Björn Lugthart en die zei: 'Ja het is een zomersport, dus verlichting is helemaal niet nodig'. En nu hoor ik eigenlijk de inspreker vertellen dat het broodnodig is om ook te blijven. Dus ik ben heel blij dat het vanavond op de agenda staat en ik ben ook heel blij dat de raadsleden de sport hoog in het vaandel hebben. De vraag is eigenlijk dat het inderdaad zo belangrijk is dat ze het inderdaad niet met het kunstlicht kunnen doen van de zomer. Dat was mijn vraag.

Mevrouw Boer: Dat is inderdaad correct, daar wil ik wel graag een antwoord op geven. Nee, dat gaat niet lukken, want we hebben een hele korte periode maar tot 10 uur 's avonds natuurlijk. Dus we hebben gewoon echt wel de noodzaak om licht te hebben, dat is natuurlijk wat wij ... De reguliere periode van maart tot en met tot en met oktober. Maar zelfs in de winter zouden we ook heel graag het veld op

kunnen en willen, dat we bootcamp organiseren, dat wij ... Nieuw is eigenlijk Baseball5, dat is een afgeleide vorm van het honkbal en dat kan je zonder materiaal doen. Dat is intensief en juist heel effectief voor zowel jeugd en waar we ook weer nieuwe leden mee kunnen trekken. Dus weet je, we kunnen het alleen maar toejuichen en alleen maar beter onderbouwen dat wij gewoon echt wel serieus het licht nodig hebben.

De heer Veerman (D66): De vraag die ik heb is: wat hebben jullie zelf eigenlijk gedaan de afgelopen jaren om de lichtinstallatie op de agenda bij de gemeente te zetten, vraag ik me af?

Mevrouw Boer: Wij zaten nog even te discussiëren van wie gaat deze vraag beantwoorden? Nou ik moet heel eerlijk bekennen: ik denk dat er niet zo heel veel is gedaan in het verleden, o er is wel ... Ik ben afgelopen maart eigenlijk begonnen als secretaris, dus wellicht dat Lara er zo beter op kan antwoorden. Maar de noodzaak is hoger geworden en groter geworden, omdat we gewoon echt op topsport niveau, dus op het hoogste landelijke niveau, de sport bedrijven. Misschien ... Lara zou jij willen aanvullen? Ik zet hem uit.

Mevrouw Van Voorthuizen: Ja ik kan het wel even aanvullen nog. Wij zijn in de afgelopen jaren heel erg gegroeid, dus voorheen was het nog wel te doen. En het oude bestuur ... Ik zit er nu dus sinds twee jaar, het oude bestuur is er wel mee bezig geweest, maar toen was het kostenplaatje te hoog. Dus toen is gezegd: 'Nou ja, dan doen we het niet'. Maar omdat we nu zoveel zijn gegroeid en op topniveau spelen, kan je eigenlijk niet meer zonder. Dus toen sinds wij er eigenlijk ... Nou ja ik zat er iets eerder dan mevrouw Boer, maar sinds ik er zit zijn we er wel al mee bezig, ook met de gemeente om aan te geven: 'Joh we kunnen niet meer zonder licht', maar elke keer was wel het verhaal dat het een groot kostenplaatje is. Daar ben ik het ook echt wel mee eens, alleen het is gewoon echt heel nodig. Dus dat is eigenlijk mijn antwoord.

De heer Weterings (RB): Goedenavond, één korte andere vraag aan mevrouw Van Voorthuizen: hoe komt u aan die 312 uur? Ik heb hem u niet horen opbouwen, ik wil een beetje toch een kritische noot laten horen. Hoe komt u aan die 312 uur meer sport? Kan u die beantwoorden? Dank u wel.

Mevrouw Van Voorthuizen: Dank u wel voor uw vraag. Wij hebben die berekend met het seizoen, dus het huidige seizoen van maart tot april. Dus dat is dus alleen maar de extra uren die we dus zouden kunnen trainen, zonder dat teams dubbel hoeft te trainen, dus gewoon enkele teams. Maar daarnaast, dat zit er nog niet bij, dat zijn dus de uren die wij aan extra activiteiten of zoals ik al noemde met het nationale Nederlandse team die dan bij ons zou kunnen komen trainen, die uren zitten daar nog niet bij. En ook de winterperiode wat mevrouw Boer vertelde, de winterperiode zouden we dus bootcamps zullen doen, Baseball5, die uren zitten er niet bij. Dus het is alleen maar eigenlijk meer dan 312 uur, die 312 uur is echt alleen het reguliere seizoen met onze eigen teams en onze eigen trainingen. Dus het zou zelfs kunnen dat het misschien wel wordt verdubbeld als wij in de winter ook doorgaan met bootcamps en dergelijke. Dat was mijn antwoord.

De voorzitter: Heldere antwoorden. Ik dank u beiden hartelijk voor uw inspraak en uw bereidheid om de vragen vanuit het Forum te beantwoorden. Het allereerste agendapunten wat inhoudelijk zal zijn, dat gaat over het veld, dus dat is agendapunt 8, dus dat komt straks nog op de agenda terug. Ik vermoed zo dat u dan daar wel nog naar zal gaan kijken.

3. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter: Er is een verzoek tot agendering ontvangen voor IB 21 007, Groot Project Organisatieontwikkeling, door de Partij van de Arbeid en D66. **Dus IB 21 007 wordt geagendeerd voor een volgend Forum.**

De voorgestelde procedure van afhandeling bij de lijst van ingekomen stukken is vastgesteld.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we door met het vaststellen van de agenda. Zijn daar op -of aanmerkingen over de agenda?

De heer Weterings (RB): De eigenlijke twee sprekers zijn gekomen voor agendapunt 9. Zou ik toch willen vragen aangezien ... Nou goed, we hoeven niet voor 9 uur binnen te zijn, want de avondklok is vervallen voor vanavond. Maar zouden wij dat agendapunt naar voren kunnen halen? Dan hoeven de mensen die zijn komen spreken niet zo lang te wachten. Het is maar een klein verzoek, geen noodzaak. Ik hoor het graag, dank u wel.

De voorzitter: Nou het is het eerste ... Het is agendapunt 8 waar zij voor kwamen en dat is het eerste agendapunt dat op de agenda staat en na de vaste onderdelen, dus daar zullen we snel doorheen zijn. Dus het staat eigenlijk al bovenaan, laten we gewoon de agenda dan volgen zoals die is ingediend.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Ok, dan gaan wij verder met de mededelingen van het college. Zijn er vanuit het college mededelingen? Ik hoor niets.

6. Terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen o.a. jeugdzorg

De voorzitter: Dan gaan we door naar de Terugkoppeling van de Gemeenschappelijke Regelingen, onder andere jeugdzorg. Zijn er terugkoppelingen vanuit de portefeuillehouders van de raadsleden? Nee ook geen terugkoppelingen.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt, dat is het overzicht van toezeggingen en moties. Zijn er vanuit het Forum daar nog opmerkingen bij?

Mevrouw Koopman (D66): Ja, ik was verbaasd eigenlijk dat de wethouder Bentvelzen geen terugkoppeling had vanuit de jeugdzorg, want ik heb nog een toezegging staan. Wethouder Bentvelzen zou over de ambtelijke werkgroepen jeugd en de terugkoppeling naar de raden daarvan zou ze bespreken in het H10 overleg. En ik was wel benieuwd hoe het daarmee stond.

Wethouder Bentvelzen: Hij stond op mijn lijstje mevrouw Koopman. Maar hij stond bij mij in de overzicht van toezeggingen en moties, dus vandaar niet bij de terugkoppeling jeugdzorg. Desondanks heb ik hem nog niet aan de orde gesteld bij BOJ H10 omdat wij op 3 maart het eerste overleg hebben staan.

De voorzitter: Ok, dat is duidelijk. Dan komt hij volgende maand terug.

Mevrouw Bentvelzen: Zeker.

De voorzitter: Ok zijn er verder vanuit het Forum daar nog bij dit agendapunt nog opmerkingen, vragen? Zo niet. **Dan zijn de overzichten toezeggingen en moties bij deze vastgesteld.**

8. Vaststellen Forumverslag: 19 januari 2021

De voorzitter: Dan gaan we verder naar het vaststellen van de Forumverslagen. Allereerst over het Forum Samenleving van december? En dan het gezamenlijke Forum Samenleving en Stad? Ook niet, er zijn geen opmerkingen over. **Ok, dan zijn beide verslagen bij deze ook vastgesteld.**

9. Raadsvoorstel aanvraag krediet renovatie veld v305

De voorzitter: Nou dan zijn we al aanbeland bij het eerste raadsvoorstel dat vanavond op de agenda staat, waar de sprekers ook over hebben ingesproken. Ik verzoek u om uw digitale handje op te steken als u graag het woord over dit agendapunt wil hebben en dan komt u vanzelf aan de beurt als ik uw naam zeg.

Eerste termijn

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Mijn fractiegenoot zou het woord hier eigenlijk over voeren, maar ik zie dat hij nog niet is aangesloten, dus ik neem het even van hem over. Ja sportparkpolder is een aantal jaren

aan renovatie toe, beaamd door de insprekers. En dit is een mooi begin van de gehele renovatie van sportfaciliteiten Red Lions. Het plaatsen van de ledverlichting is in deze tegenwoordige tijd natuurlijk bijna een must en zeker als er in de laatste uren gesport wordt, wat ook het geval is. Daarnaast is dit voorstel budgettair neutraal, dus allemaal redenen waarom wij dit voorstel kunnen steunen. En als er goed gekeken gaat worden om extra subsidie te krijgen via de BOSA-regelingen. Ik heb nog wel een aantal vragen. Ten eerste: laten we het veld nu zoveel mogelijk in één keer renoveren zodat de Red Lions niet teveel wordt opgesplitst. Gaat dit inderdaad gebeuren en is het nog voor de seizoenstart mogelijk? Daarnaast willen we ook aandringen om, zoals we eerder al eens aangekaart om een samenwerking met alle sportverenigingen aan te gaan, om gebruik te maken van de BOSA-regelingen. GBR heeft in maart 2020 hier een symposium voor georganiseerd waar veel belangstelling voor was, maar helaas gooide corona hier roet in het eten. En wellicht kan er vanuit de gemeente hulp worden geboden om zoveel mogelijk gebruik te maken van de BOSA-regelingen. Voor nieuwe renovatie en verduurzaming van de clubhuizen. Laatste vraag is een opmerking waar er slechts bij één leverancier een offerte wordt aangevraagd, dit bevordert onzes inziens niet de concurrentie.

De heer Sleddering (VVD): Helder verhaal van de vereniging en van het college. De VVD is voor goede sportbeoefeningen in Rijswijk en daar horen goede faciliteiten bij. Ik heb het niet over clubhuizen, maar ik heb het over velden en verlichting, dat is belangrijk voor topsport in Rijswijk. Vandaar dat de VVD deze raadsvoorstel graag wil steunen. Wij vinden dat het hard nodig is dat dit gebeurt. We hebben nog wel wat vragen. Dat is 1): het is kostenneutraal omdat de onderhoudsplanning stond later in het meerjarenplan. Haalt nu wat anders weg, bijvoorbeeld door de hekken weg te halen, men schuift eigenlijk. Dat is prima, dus het kost geen extra geld. Wat wel raar blijft is dat je een onderhoudsplanning doet van een veld en dat we nu eigenlijk eerder moeten onderhoud plegen, dus ergens is er iets misgegaan. Sommige mensen zeggen: 'Ja, het komt door de klimaatproblemen waardoor het meer regent', maar ik heb toch het idee dat er iets bij de aanleg van het huidige veld is misgegaan. En wellicht valt daar nog iets aan te doen bij degene die dat heeft aangelegd destijds, is mijn vraag aan de wethouder. Een andere vraag is: we hebben eerdere plannen gezien van sportverenigingen waarbij de vereniging ook zelf een bijdrage leveren aan de investeringen die gedaan worden. Is dat hier ook het geval? Dat wil ik graag even weten. Als daar een bevredigend antwoord op komt, dan zullen wij dit voorstel van harte steunen en wensen wij de sporters veel plezier.

Mevrouw Jansen (PvdA): Ik zei in september volgens mij al dat alle sportverenigingen voor de PvdA even belangrijk zijn en dus ook de Red Lions. Ze hebben een vurig betoog gehouden waarom het nodig is en ik denk dat we daar niet verder woorden aan vuil hoeven te maken, want het is gewoon duidelijk. Toch hebben we een paar vragen nog voor de wethouder: voor hoe lang is het veld na deze renovatie bruikbaar voor de Red Lions? En wie neemt het besluit om voor graszoden te kiezen of het voor inzaaien te gaan? En waarvan is deze keuze afhankelijk? En kan de wethouder uitleggen, mijn collega Sleddering refereerde er al aan, had het over de eigen bijdrage. Ik heb daar wel iets over gelezen, maar hij is niet echt duidelijk opgenomen, de eigen bijdrage van de Red Lions, waarom is dat niet gedaan? En dat was het voor de eerste termijn.

De heer Karremans (Wij): Wij is voor het raadsvoorstel over de kredietaanvraag voor het softbalveld en de ledverlichting van de Red Lions. Op dit moment is het veld van Red Lions een waterballet. Maar voorzitter, Red Lions gaf aan dat verschillende wedstrijden afgelast werden enkel vanwege het feit dat het de dag ervoor geregend had. Dit betekent dus dat de afwatering van het veld niet naar behoren verloopt, het veld is dus duidelijk niet in orde. Hierdoor kan Red Lions niet vaak thuis spelen, wat zonde is voor een softbalteam dat op een hoog niveau speelt. Hier moet Rijswijk trots op zijn, we moeten ervoor zorgen dat het team zoveel mogelijk hun thuiswedstrijden kunnen spelen in Rijswijk. Ook de ledverlichting is cruciaal voor de Red Lions, nu kunnen de teams naar een bepaalde tijd niet trainen en door het gebruik van ledverlichting kan er meer getraind worden. Om hoog niveau te blijven spelen is een goede training dus vereist. Daarnaast kan het door de led... Voorzitter van Red Lions gaf aan dat de vereniging veel leuke aanbiedingen krijgt van het bond, waaronder dus een wedstrijd van het Nederlands damesteam. Dit soort wedstrijden brengt Rijswijk sportief op de kaart. Helaas kunnen dit soort wedstrijden niet doorgaan, omdat deze vaak 's avonds gespeeld worden. Ledverlichting is dus cruciaal en niet alleen belang van meer trainingen, maar ook om Rijswijk dus sportief op de kaart te zetten. Het is goed om te lezen dat de dekking van deze kapitaallasten elders verkregen worden. Voorzitter, ik zeg u: voor ons ligt een goed, helder en onderbouwd raadsvoorstel. Ik zie dus geen enkele reden om dit onderwerp af te wijzen, ik zou zelfs

zeggen: maak er een hamerstuk van. Wij. gaat mee met de uitspraak van het voorzetten van Red Lions. Dit plan mag van mij liever gisteren uitgevoerd worden, dan vandaag. En verder heb ik geen vragen, omdat het een helder en duidelijk voorstel is.

De heer Veerman (D66): Wij zijn ook heel blij met de aanpassingen die eventueel op het sportpark gedaan zouden kunnen worden. Gun natuurlijk alle sportverenigingen de faciliteiten die ze nodig hebben om de sport zowel voor senioren, als in het kader van breedtesport, voor jeugd goed kunnen uitvoeren, maar we hebben toch vooral wat vragen aan de wethouder. En dan gaat het vooral over de gang van zaken hiervoor en dat kan vaak de vereniging er heel veel aan doen. Wat ik me afvraag: is het vervroegd vervangen van dat drainagesysteem eigenlijk wel de oplossing? Want dat gaan we nu doen, we hebben gezien dat het vorige systeem ook niet heel erg goed was en eerder dus eigenlijk al weer opgenomen moet worden om tot vervanging te komen. Anderen met soortgelijke problemen zorgen voor ... Andere verenigingen met soortgelijke problemen, zou ik moeten zeggen, zorgen voor de betere afwatering van de omliggende sloot. Ik ben even wezen kijken, maar dat is hier ook het geval. Je ziet vaak op velden waar die lager liggen, zoals dit het geval is water met sloten eromheen, dat er eigenlijk voor een andere oplossing gekozen wordt. Met andere woorden: nu blijft het dweilen misschien met de kraan open, dat zou zonde zijn van het geld wat we in deze drainage steken. Is er al eens nagedacht om het plaatsen van een pomp met twee sluisen, zodat je zeg maar het water wat in de sloot staat, wat zorg dus voor zoveel water op het veld, kan lozen op een hoger liggend gebied, waardoor de drainage waarschijnlijk ook langer meegaat. Is daar onderzoek naar gedaan? En is navraag gedaan bij het Hoogheemraadschap die ervaring heeft met dit soort waterwegen, zodat zij zouden kunnen helpen? Ik weet van andere gemeentes dat daar passende maatregelen getroffen die niet alleen de drainage troffen en waardoor dus wel het veld op een goede manier zeg maar verholpen werd van het vele water wat erop stond. Want we komen eigenlijk bij het volgende probleem: wat betekent als we straks dit drainage gaan veranderen, doen we dan wel aan het gebruikelijke vervangingsduur van het aantal jaar wat er voor de afgelopen drainage stond, of moeten we dan weer geld op gaan nemen in de meerjaren-onderhoudsbegroting, omdat we weer het aantal jaren niet gaan halen? Zegt dat dat we er zes jaar mee kunnen doen of betekent dat we dan weer binnen vier jaar dit weer moeten afschrijven en weer opnieuw een nieuwe drainage in moeten doen? Dus ik vind dat we daar goed naar moeten kijken, want dat zou betekenen dat we dus dat iedere keer moeten voldoen en iedere keer die gelden naar voren moeten schuiven, dan zou een andere oplossing denk ik veel beter zijn. Het aanleggen van een nieuwe ingeplande post voor duurzame verlichting is best fors, waarom is deze nooit opgenomen in een eerdere meerjarenbegroting? Dat vroeg ik ook al net aan de vereniging, waarom ze dat niet eerder hebben gedaan. Kunnen we ook besluiten om het alleen door te laten gaan als we subsidie van het Rijk krijgen, we hebben het over een aantal subsidies, BOSA. Je zou kunnen zeggen: 'We wachten tot we die middelen binnen hebben en dan geven we akkoord', is dan een optie voor de wethouder? Daarnaast: ledverlichting is heel leuk, ik ken heel veel honk -en softbalverenigingen die daar behoorlijk wat problemen mee hebben. Want het afstellen van de licht, het uitlichten van honk -en softbal geeft nogal wat problemen, hebben wij een goed navraag gedaan bij de reguliere aannemers om rekening te houden met het verdwijnpunt van de bal? Dat betekent dat ze het niet goed doen, extra kostenpost, want dan betekent dat opnieuw de lampen moeten worden afgesteld en dat de honk -en softballers de bal eigenlijk niet meer zien. Nu is het vaak zo dat je behoorlijk een lichtinstallatie hebt die ook in de lucht schijnt, heel veel licht van ledverlichting schijnt vaak naar de grond, waardoor je vaak bij honk -en softbal de bal niet meer ziet. Hebben heel veel verenigingen last van gehad, is ook een bekend probleem de KNSBSB. Dus ik vraag me af of de wethouder daar van op de hoogte van is en ook of we daar met de aanbesteding die we nu nog een partij doen, wat ik met een voorganger deel, goed is om dat bij meerdere partijen onder te brengen. En zeker bij die ledverlichting te kijken naar aanbesteders die verstand hebben ook van honk -en softbal. Dat waren mijn vragen.

Mevrouw Van der Kooij (GL): Allereerst had ik wat vragen aan de wethouder over het proces hoe dit is gegaan, want het eerste wat wij dachten na het lezen van dit raadsvoorstel was: wat ligt er nog eigenlijk in het verschiet? Want er mist een overzicht van wat meer verenigingen die met spoed een nieuw veld nodig hebben of iets dergelijks. Want we vinden het vreemd dat het op deze manier, met deze urgentie, ook bij ons komt. Want uit het raadsvoorstel begrijp ik dat dit probleem al tijdens de zomer 2020 bekend was en het is ook wel genoemd tijdens de algemene beschouwing in november door een motie van Rijswijks Belang. En ik begrijp dus ook dat ook verlichting al eerder ter sprake is gekomen door mevrouw Voorthuizen, dus ik ben wel benieuwd wat er nog meer in het verschiet ligt. En het heeft ook niet eerder gestaan in de college productielijst, dus wat kan de wethouder ... Kan hij dat even uitleggen hoe dit is

gegaan? Verder heb ik nog wat vragen over de tekst zelf: het een en ander is al beantwoord en het een en ander is ook al gevraagd, dus ik moet er even goed doorheen. Eerste vraag die ik had was: hoe groot is het probleem? Ik begrijp nu van mevrouw Van Voorthuizen dat er zelfs in de zomermaanden er niet gespeeld kan worden, maar ik ben dus wel benieuwd hoeveel sporten er eigenlijk echt daadwerkelijk verloren gaan? En we zijn ook benieuwd of de investering die dan nu gedaan wordt, of dat dan dat de investering van 2027 dan ook helemaal vervuld wordt. Dus hoe lang zal het nieuwe veld dan eigenlijk goed blijven? Is de klimaatverandering die nu gaande is, wordt daar ook rekening mee gehouden? Dus eigenlijk wat de mijnheer Veerman ook al zich afvroeg. De heer Sleddering had het ook al aangegeven over de bijdrage, daar zijn we ook benieuwd naar, de bijdrage van de vereniging zelf. En ook de verlichting willen wij naar vragen over of daar ook een offerte van anderen behalve onze eigen huisleverancier zeg maar, gevraagd kan worden, omdat dat toch wel belangrijk is om te kijken wat er goedkoper is. Of wat is überhaupt de reden dat u bij deze alleen maar de offerte hebben aangevraagd? En het laatste wat we nog willen vragen: naar aanleiding van de renovatie Sportpark Elsenburg en dit raadsvoorstel, hebben we een beetje het gevoel dat voornamelijk wordt ingezet op topsport. Hoe ziet de wethouder dit in het kader van de breedtesport? Ik begreep van mevrouw Van Voorthuizen dat er ook al heel veel de jeugd erbij betrokken wordt, maar we willen dit toch ook wel graag van de wethouder horen.

De heer Kruger (BVR): Ik zal het kort houden, er is al heel veel over geroepen en voorgelezen. Inderdaad, ik ben gek op waterballet, maar liever niet bij de Red Lions, die moeten een goed veld hebben om goed te kunnen spelen. Rijswijk groeit nog steeds, het zal ongetwijfeld bijdragen aan de verdere groei van de vereniging. Dus wat dat betreft is Beter Voor Rijswijk voorstander om dit snel uit te gaan voeren, het hele project. Ik had een paar vragen bedacht onder andere naar die zojuist zijn gesteld: Er wordt gesproken over die ledverlichting, het is een ontwikkeling, die is nog steeds gaande en die wordt ook steeds beter. En er wordt gesproken over huisleverancier Strago, ik wilde zeggen een huisleverancier of een hofleverancier, maar daar gaat het om een bedrag van dik boven 80.000 euro. Moeten dit soort dingen niet openbaar worden aanbesteed, dat weet ik niet. Ik bedoel, ik was twee jaar geleden was ik op een congres in Barneveld en ik gebruik het nog steeds dagelijks. En is ook een bedrijf die actief is in de ledverlichting voor gemeentes, dus ik zou eigenlijk vragen: wat is de reden waarom er al is gekozen voor een leverancier? Dit is ook al gevraagd en wat me ook een beetje verbaasd: inderdaad wat doet RedLions zelf? Kunnen ze bijdragen? Het is misschien geen schatrijke vereniging, maar in het kader van het terugdringen van energie, zou men overweging kunnen geven om te zeggen: 'Nou als je dan dit doet, dan doen wij dat'. En dat is bijvoorbeeld, denk ik aan het plaats van zonnepanelen, hebben ze uiteindelijk zelf heel veel profijt van. Daar zie ik ook helemaal niets in terug, dus dan zou ik graag een reactie willen hebben. En wat verder het plan betreft, daar staan wij volledig achter zijn en het kan mij niet snel genoeg worden uitgevoerd.

De heer Weterings (RB): Er is een hoop gezegd. Het was inderdaad vorig jaar oktober, dat ik daar letterlijk en figuurlijk tot over mijn enkels in de modder stond. Had toen een soort, maar een lacherig filmpje over gemaakt, maar het was eigenlijk om te huilen. Toen is eigenlijk het balletje gaan rollen en ik had toen inderdaad al bij de Begrotingsraad in november, de aandacht voor gevraagd. Ook inderdaad aangegeven om eens goed met de bond in gesprek te gaan, want schijnbaar kunnen hun wel de verlichting bij hun eigen leverancier goedkoper regelen. Nu begreep ik dat het vooral ging om het veldonderhoud, dus inderdaad we zijn ontzettend positief over dit voorstel. Eerlijk is eerlijk, het college zegt een voorstel te maken. Nou goed, er ligt in principe binnen vier maanden een raadsvoorstel. Voor gemeentebegrippen is dat snel, ja laten we eerlijk zijn, binnen vier maanden raadsvoorstel is snel, dus bij deze de complimenten. Dus dat we ook volledig steunen, alleen ik wil wel meegeven: nog even goed kijken wat je bij de bond kan krijgen, bij de Red Lions. Wat de Red Lions zelf in petto heeft, natuurlijk ook wel hier en daar leveranciers. Maak gewoon een goede samenwerking met onderhoud van het veld en misschien via de bond al een aantal subsidies te kunnen krijgen, dus maar goed, daar heb je gewoon een hele goede samenwerking voor nodig. Ik begreep wel dat die gesprekken al liepen, dus we zijn ontzettend verheugd met dit voorstel en hopelijk krijgen de heren en de dames van de softbalvereniging weer droge voeten bij het spelen van een leuke sport. Dat is voor het eerste termijn.

Mevrouw Koegler (CDA): Een duidelijk verhaal van de insprekers, het veld is onspeelbaar en er is behoefte aan ledverlichting, dat begrijpt het CDA. Het is ook goed dat Rijswijks Belang hier, bij de begroting aandacht voor heeft gevraagd en dat het nu geresulteerd heeft in het voorliggende raadsvoorstel. Wat ons betreft is niets doen geen optie, omdat het spel zo onspeelbaar is. Het is wel een tegenvaller dat het zes jaar eerder is dan verwacht en daardoor ook niet begroot is. We sluiten aan bij de vragen van de

voorgaande partijen over de eigen bijdrage van de Red Lions, daar willen we ook graag een toelichting op van de wethouder. En daarnaast de vraag of er nog meer van deze velden in Rijswijk zijn waarbij we hetzelfde risico lopen en dat was het.

Wethouder Lugthart: Dank u wel ook voor alle positieve bijdragen. Om te beginnen met **mijnheer Weterings** en richting **mevrouw Van der Kooij**. Terecht natuurlijk dat we er vorig jaar al over zijn begonnen, niet in de laatste plaats vanwege een filmpje van **mijnheer Weterings**, waarbij inderdaad tot aan de enkels in de modder werd gestaan. Dat heeft ons aanvankelijk verbaasd en dat kwam omdat het veld pas in 2027 zou dienen te worden vervangen. **Mijnheer Sleddering** gaf het ook aan, we hebben het in het voorstel opgenomen. Dat komt enerzijds doordat er op dit moment meer regen valt en anderzijds omdat de drainage niet goed werkt. **Mijnheer Sleddering** geeft een heel terecht punt aan: 'Waar kunnen we dat dan ergens vandaan halen', of zo interpreteer ik het maar. Dat was mijn eerste ingeving ook **mijnheer Sleddering**, kunnen we dit, wat ons nu zes jaar eerder overkomt, kunnen we dat elders gaan verhalen? Is het bijvoorbeeld de leverancier die ook andere velden nog in Rijswijk onderhoudt? Dat antwoord is nee, dat dat doen zij niet. Dus helaas, daar kunnen we het niet verhalen, niet in de laatste plaats ook omdat zij op dit moment niet meer actief zijn in de sportbranche. Dat over de duur. Over de financiën is eigenlijk al veel gezegd, het wordt op dit moment kostenneutraal uitgevoerd. We hebben ruimte gevonden in de begroting. Dat is gewoon omdat de hekwerken geraamd stonden, dat kan dus naar voren. Er wordt ook de vraag gesteld: 'Zijn we er dan in 2027 van af?' Vraagt **mevrouw Van der Kooij**. Dat is zo, dus we nemen het nu en dan in 2027 hebben wij geen extra kosten. **Mevrouw Van Amerongen** die vraagt erom of dat het veld dan in één keer wordt gerenoveerd. Ja zeker, dat is zeer zeker de bedoeling. Dan wordt ook nog gevraagd: 'Hebben we het dan over graszoden of inzaaien?' Dat is een beetje afhankelijk van het weer, als het een nat seizoen is, dan is dat anders. En dan de offerte waarover gesproken wordt: waar we maar één offerte uitvragen, we vragen meerdere offertes uit. Sowieso voor de velden en voor de lichtinstallatie, daar is überhaupt nog geen offerte voor uitgevraagd. Dus daar kunnen er zeker meer dan twee ook nog worden gedaan. Ja dan nog de vraag van waarom het voorstel nu eigenlijk nu pas naar de gemeenteraad is gekomen, dat is gewoon omdat er veel onderzoek nog heeft plaatsgevonden waar het door komt. De vraag over hoe groot het probleem is op deze locatie, **mijnheer Veerman**, en of dat er andere mogelijkheden zijn. We hebben er goed naar gekeken, drainage hier echt de enige optie om dit te doen, pomp gaat hier niet werken. Het veld gaat nog circa 15 jaar mee, althans zo nemen we het op in de boeken. Uiteraard is er rekening gehouden met klimaatverandering. En dan nog over onze huisleverancier of de hofleverancier: we hebben een partij die veel meer voor ons doet dan alleen dit. Overigens is de offerte ... We hebben nog eigenlijk helemaal geen offerte, dus het is niet per definitie zo dat zij ook het werk gaan leveren. Is ook in antwoord op de vraag van **mijnheer Kruger**: 'Moet het worden aanbesteed?' Nee, het is een onderhandse aanbesteding in meerdere partijen, dus niet één partij wordt uitgenodigd. En voor wat betreft de zonnepanelen, vind ik nog een leuke suggestie: we hebben er niet eerder naar gekeken, ik zou niet weten of dat het kan, dus dat wil ik op zich wel meenemen. Tot slot: de bijdrage van Red Lions. Inmiddels hebben er echt constructieve gesprekken plaatsgevonden met de Red Lions. Zij zijn sowieso bereid om bij te dragen, dat zullen we in eerste instantie doen door middel van een bijdrage via de huur. Mochten zij zeggen: 'We willen een bedrag bijdragen', dan kan het bijvoorbeeld ook en dan resulteert het bijvoorbeeld weer in lagere huurprijzen. Daar kunnen we het met elkaar nog over hebben. En uiteraard kijken we welke regelingen er zijn en dat we die regeling optimaal gaan benutten, ook dat is met de vereniging besproken. **Mevrouw Van Amerongen** had het ook inderdaad over de bijeenkomst die u heeft georganiseerd over de BOSA, daar hebben we veelvuldig gesprekken met elkaar gehad. Daar ... Als uw raad op, wat is het, 30 maart positief besluit in de raadsvergadering, dan zullen we de volgende dag ... Gaan we kijken hoe we zeg maar subsidiemogelijkheden kunnen inzetten. Voorzitter, volgens mij heb ik alle vragen gehad.

Tweede termijn

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Nee, duidelijk verhaal. Geen tweede termijn nodig, bedankt.

De heer Sleddering (VVD): Dank aan de wethouder, goed antwoord. Wij hebben eigenlijk één puntje: ik vind het buitengewoon goed van **de heer Weterings** dat die in zijn vrije tijd en in zijn rol als gemeenteraadslid, filmpjes maakt. Waardoor de gemeenteraad wakker wordt geschud door deze ellende, maar ergens bekruipt mij het gevoel dat ik vind dat de verhouding tussen de mensen van de gemeente en de sportverenigingen zodanig moet zijn, dat er geen filmpje van het politieke partij nodig is om verder

gewoon goed te onderhouden. Ik hoor graag de reflectie van de wethouder, dank.

Mevrouw Jansen (PvdA): Nee, dank u wel voorzitter.

De heer Karremans (Wij): Nee, dank u wel voorzitter.

De heer Veerman (D66): Ik had nog één vraag die open stond en dat gaat over of we kunnen besluiten of als we de subsidie niet krijgen, dat we het dit jaar alsnog niet door laten gaan. Diverse subsidies hebben een plafond, dat betekent dat vaak bij de eerste inschrijving datje toch geld krijgt uit die pot. Het kan wel eens zijn dat we geen geld krijgen, dan zouden we het ook naar volgend jaar door kunnen schuiven, wat mij betreft en dan kunnen we wel gebruiken van subsidie. Is dat een optie? Is de vraag die ik nog heb aan de wethouder. En het tweede waar ik nog even een vraagje over had, die ik nog even zelf had gemist voor de tweede ronde, is of we ook eventueel in het kader van de breedteport overdag straks gebruik kunnen maken van de velden, zodat we ook de huurinkomsten krijgen als we het aanbieden voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Honk -en softbal zijn natuurlijk leuke sporten om ook zeker zomers uit te voeren. Gaan we daar wat mee doen naar de diverse scholen toe?

Mevrouw Van der Kooij (GL): Ja ik heb ook nog wat vragen. Allereerst had ik gevraagd of de wethouder misschien in beeld heeft hoeveel andere sportverenigingen eventueel ook nog spoed hebben, want door de klimaatveranderingen zal het misschien met meer velden wel niet goed zijn. Dus daar had ik een vraag over gesteld in het eerste termijn. De wethouder had ook gezegd dat er meerdere offertes zijn aangevraagd, dat is hartstikke goed. Wat ik me dan nog wel afvroeg is: wat is dan de inkoopvoorwaarde, want we hebben het natuurlijk over het goedkoopste, maar het is ook belangrijk dat het circulair gebeurt. Dus daar wilde ik nog antwoord op hebben. En als laatste had ik gevraagd dat we het gevoel hadden dat er nogal wordt ingezet op topsport en hoe de wethouder in dit kader ook de breedtesport ziet. Maar wat **mijnheer Veerman** ook eigenlijk al kort aangaf.

De heer Kruger (BVR): Een kleinigheidje met betrekking tot de ledverlichting: er ligt dan een kennelijke prijs van de huisleverancier met getallen tot achter de komma. Als je uit het bedrijfsleven komt, dan weet je dat je dit niet zo in zo'n stuk moet gaan vermelden, want als je dan nu nog even verder gaat shoppen, dan ben je natuurlijk volledig kansloos geworden. Maar goed dat was even een opmerking en misschien een advies voor de volgende keer.

De heer Weterings (RB): Nee, ik wilde de wethouder bedanken voor de antwoorden en mijn collega uiteraard ook bedanken voor de complimenten richting mij. Het waren inderdaad wel gewoon nieuwe schoenen waard, ik heb ze inmiddels wel gekocht, ik zal ze niet declareren.

Mevrouw Koegler (CDA): Ik had alleen nog de vraag open staan of er inderdaad nog meer velden zijn waar we dit risico lopen, net als **mevrouw Van der Kooij**.

Wethouder Lugthart: Ja die laatste vraag is wel belangrijk. Ons niet bekend, dit kregen we natuurlijk ook van de ene op de andere dag zonder dat we het verwacht hadden, maar we hebben er uitvoerig over gesproken. We zien op dit moment geen velden waar achterstanden zijn, dan wel waar sprake zou zijn van een afwatering die het niet doet. Mijnheer Sleddering een leuke vraag, die stelt over mijnheer Weterings of dat het filmpje al dan niet nodig zou zijn, dat laat ik aan u om dat te beoordelen. En tegelijkertijd is het wel zo dat de gesprekken destijds ook al met de sportvereniging of in deze met Red Lions gevoerd werden. **Mijnheer Veerman**, u vraagt naar de breedtesport, **mevrouw Van der Kooij**, u vraagt ook om de breedtesport. Natuurlijk zetten we in, in de gemeente Rijswijk op breedtesport, maar als het als er sprake is van topsport, dan is dat uiteraard een mooie bijkomstigheid. Hoe zie ik dan breedtesport, ja ik denk dat we absoluut in moeten zetten op breedtesport. We zijn als gemeente niet voor het faciliteren van topsport en tegelijkertijd, op het moment dat ik zie dat het kan en dan hebben we dat bij verschillende verenigingen, zowel voetbal als hockey, nu ook softbal en honkbal. En is dat natuurlijk ook fantastisch en stimuleert dat voor kinderen om ook die sport te gaan beoefenen. Voor wat betreft de aanbesteding later starten mijnheer Veerman, dat maakt het wel allemaal heel ingewikkeld als we gaan wachten op de regelingen. Voor het veld kan het echt niet, veld moet nu starten. Ledverlichting zou kunnen, maar je moet je afvragen of dat je in het veld, en dat is de vraag die **mevrouw van Amerongen** ook stelde, wanneer je natuurlijk het veld nu aanlegt en je doet er de ledverlichting tegelijkertijd, dan biedt dat voordelen ten

opzichte van wachten. Voorzitter, volgens mij, tenzij ik iets mis, heb ik alle vragen in het tweede termijn ook gehad.

Mevrouw Van der Kooij (GL) (interruptie): Ik had gevraagd wat de inkoopvoorwaarden waren.

Wethouder Lugthart: Voorzitter, dat durf ik uit mijn hoofd niet te zeggen. Die stuur ik ... **Ik kan de inkoopvoorwaarden kan ik toesturen (toezegging)**.

Mevrouw Van der Kooij: Ok.

De voorzitter: Dat is een toezegging. Dan de heer Veerman ter interruptie.

De heer Veerman (D66) (interruptie): Klopt, op de vraag over of we het eventueel kunnen uitstellen. Maar als we die subsidie niet krijgen, betekent dat het getal hoger wordt. Heeft u daar rekening mee gehouden of komt u dan opnieuw terug naar de raad om te vragen: 'Ik krijg de subsidie niet, dat betekent dat we een x bedrag daarbij moeten geven als raad?' Weet u dat bedrag?

Wethouder Lugthart: Ik ben er met zeer aangrenzende zekerheid van overtuigd dat het gaat lukken mijnheer Veerman. **Ik doe nog even een check, ik bereken nog even uit voor u wat het in het worst case scenario dan het probleem zou zijn en dan krijgt u dat nog voor de beraadslagingen in de gemeenteraad te horen (toezegging)**. Maar 99 procent zeker dat dit klopt.

De voorzitter: Ook deze toezegging staat genoteerd. Dus er volgen nog twee onderdelen die nog voor de bespreking inderdaad naar u toe zullen komen. Mag ik daarmee eigenlijk concluderen dat dit als akkoordstuk door kan gaan naar de raad? **Tenzij er door deze twee stukken nog iets naar voren komt, waardoor u het alsnog als besprekstuk kan aanmerken, maar dat we het in principe als akkoordstuk doorzetten?** Ik zie knikkende gezichten, dus dat concludeer ik dan af. Dan is dit agendapunt afgerond.

10. Raadsvoorstel opheffen geheimhouding

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt, dat is het Raadsvoorstel opheffen geheimhouding. Steekt u vooral een handje op als u daarover het woord wil voeren. **Ik zie geen handjes, dat betekent dat ook dit raadsvoorstel als akkoordstuk door kan naar de raadsvergadering**. Dan zijn we klaar wat betreft de raadsvoorstellen en gaan we door naar de geagendeerde informatiebrieven.

11. IB 20 181 Actieplan jeugd en WMO (indien mogelijk inclusief resultaat audit)

De voorzitter: Allereerst IB 20 81 Actieplan jeugd en Wmo. Dat was op verzoek van **de heer Ezinga en mevrouw Koopman** en steekt u voor de rest ook uw handje op als u het woord wil.

Eerste termijn

De heer Ezinga (VVD): Voorzitter, de VVD heeft met veel interesse kennisgenomen van het Actieplan jeugd. Gisteravond hebben wij reeds uitgebreid hierover gesproken en dit was verhelderend, toch ook ergens schrijnend om aan te moeten horen wetende dat we al ettelijke jaren met man en macht de middelen koppelen aan de mensen die hulpbehoeven en dat het ontwikkelde tekort noodzakelijkerwijs gaat leiden tot het snijden in het palet van aanbod van hulp. Dat betekent dat er flink wat actie in de taxi moest en dat heeft de wethouder echt ook wel door, dat weet ik. Voorzitter, het actieplan is ook een lijvig document geworden, niet meteen in omvang, maar wel in complexiteit en dat blijkt eigenlijk wel aan de hoeveelheid aan voorbereidende kennis die de raad wordt gegeven, hoe de cijfers en de maatregelen dienen te worden gelezen en geïnterpreteerd. Er wordt vanuit een landelijk beeld, via een juridisch kader en een demografische analyse uiteindelijk toegewerkt naar een set van acties die reeds bestaan bij het schrijven van het Actieplan. Daarnaast wordt het plan gewezen op een structurele bezuinigingslag voor 650.000 euro aan de hand van dekkingsvoorstellen voor de begrotingsperiode 2020-2023. En tevens is een structurele bezuiniging gerealiseerd van 900.000 door externe inhuur in dienst te nemen en deze stappen dringen tekort terug tot een 2.3 miljoen in 2021 en naar verwachting 900.000 in 2024. Dat brengt mij tot de eerste vraag, want kan de wethouder iets zeggen over de kwaliteit van personeel dat dan in dienst gaat komen? Het is bekend dat het minder aantrekkelijk bij de gemeente zou zijn, wat betekent dat dan voor de ervaring die je binnen de gemeente trekt en in vergelijking tot de ervaring die bij een externe partij aanwezig is? Op zichzelf zijn, datgene wat ik net heb omschreven in het kort, toekomstbeelden die mogelijk veelbelovend kunnen zijn. Aan de andere kant merk ik ook dat wij vanuit de VVD, enigszins met

argusogen, kijken naar de ontwikkelingen die in de jeugd opspelen. De landelijke ontwikkelingen, de onvoorspelbaarheid van de problematiek zijn lastige elementen om grip op te krijgen en de gemeente is hiervoor een deel een speelbal. En dat gezegd hebbende zie ik ook met name acties die nu ingezet zijn op maatregelen ten aanzien van bedrijfsefficiëntie en de inhuur en handhaving, denk aan die Q-controle. Maar een hoop van de maatregelen die nog onderzocht moeten worden, zijn al in een veel eerder stadium door de raad en de VVD specifiek, aan het college onder de aandacht gebracht. Waarom is de stapeling van voorzieningen niet eerder door de wethouder opgepakt? Waarom is het oneigenlijk gebruik van voorzieningen niet door dit wethouder eerder opgepakt? Ik hoor graag een reactie op. Daarnaast maakt de VVD zich zorgen over de maatregelen die betrekking hebben op de inhoud. Gisteren werd nog maar eens duidelijk dat de specialistische jeugd om veel van de begroting vraagt. VVD hamert al langere tijd op intensievere inzet op de preventie. Kan de wethouder vertellen welke maatregelen zij neemt om die preventie echt onderdeel te laten vormen van de vermindering in de specialistische jeugdzorg? Ik zie een grijs gebied tussen de basis en de specialistische. POH-GGZ is daar een onderdeel van, dat weet ik, maar er is zoveel meer dan dat. Kan de wethouder mij vertellen dat wij voldoende zicht hebben op die groep jeugdigen die vanuit de basisdoorstroom naar die specialistische? En zo ja, wat doen we dan precies om die groep zo laag mogelijk te houden? Resumerend is de VVD aan de ene kant positief over dit rapport, ik ben blij dat ze in de actiestand staan. Aan de andere kant zien we ook wederom veel onderzoek en maar in bescheiden mate en gering palet aan echte actie. Het is een onderzoeksrapport met een paar actielijnen en wat de VVD betreft hadden meerdere maatregelen die in onderzoek worden genomen, dit jaar al lang in actie kunnen worden gebracht. En daarvoor verwijs ik ook wederom, zoals ik gisteravond ook deed, naar onze buurgemeenten, die diverse actielijnen reeds ten uitvoer brengen. Voorzitter, tenslotte wil ik nog opmerken dat de VVD het hoogst opmerkelijk vindt dat er nu opeens een bezuiniging in de externe inhuur kan worden gemaakt, terwijl onze wethouder Lugthart, als wethouder met de portefeuille personeel en organisatie, meermaals is geweest op de kosten van externe inhuur voor de gemeente Rijswijk op de begroting. Is er dan daadwerkelijk wel een goede samenwerking tussen de diverse wethouders en de diverse portefeuilles? Slaan zij wel genoeg de handen ineen op dit thema? Tot zover de eerste termijn.

Mevrouw Koopman (D66): Nou Menno gaf net al aan dat we inderdaad gisteren al een goede ambtelijke toelichting hebben gekregen, dus vandaag tijd voor de politieke kant van het verhaal. D66 Rijswijk vindt het heel belangrijk dat er nu een plan van aanpak ligt, waarbij een goede analyse van jeugd en Wmo zijn gemaakt, waardoor de context waarom we een tekort hebben en hoe dat is opgebouwd duidelijker is geworden. En dat is hartstikke goed dat dat gedaan is. De omrekening van het AEF-rapport naar Rijswijk laat ook zien dat we op basis van de landelijke cijfers zelfs nog een groter tekort zouden moeten verwachten dan we hebben. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat we niets moeten doen en hopen op meer geld van het Rijk om alles op te lossen, maar het geeft wel een idee van de richting waar we bezig zijn. En het laat zien dat we niet uniek zijn en dat veel gemeentes worstelen met de tekorten. De kosten van Rijswijk per inwoner zijn laag vergeleken met dezelfde stedelijkheidsklasse. We doen het dus eigenlijk best goed, maar we hebben wel een fors tekort. Er zijn een aantal goede stappen genomen, Menno noemde het al: het in dienst nemen van mensen, waarbij ik zie als voordeel dat je ook verder kunt investeren in kennisopbouw, in plaats van afhankelijk te blijven van externe inhuur. En misschien dat het nu in het begin minder kwaliteit is maar dat kun je snel opbouwen, dus ik denk dat dat een goede stap is. En daarnaast moeten we denk ik niet ... Moeten we uitkijken dat we ons niet kapot bezuinigen door snel een aantal maatregelen door te voeren, waardoor we op termijn hogere kosten kunnen hebben. Daar kom ik straks nog even op terug. Er is daarnaast ook duidelijk dat dit een plan is dat nog verder moet worden uitgewerkt, voordat we wel of niet een aantal pijnlijke bestuurlijke besluiten kunnen nemen. Ik heb daarom nog de volgende vragen en opmerkingen: er is inderdaad veel in onderzoek, wanneer is hier meer duidelijk over wat er in onderzoek genomen maatregelen zouden kunnen opleveren? Want als we nu inzetten op maatregelen die zijn voorgesteld onder transparant begroten, heeft dit een grote maatschappelijke impact die wellicht meer kosten brengt dan ze opleveren via de bijzondere bijstand. Terwijl dat achteraf niet nodig is omdat er voldoende komt uit in onderzoek zijnde maatregelen. Denk bijvoorbeeld aan de maatregel als het afschaffen van de oueroverspas waar wij absoluut een tegenstander van zijn. Want mensen kunnen daardoor meedoen in de maatschappij, mensen krijgt toegang tot allerlei zaken zoals bijvoorbeeld de weggeefwinkel. Waardoor ze, als dat weg zou vallen, bijzondere bijstand nodig hebben of kinderen ook geen toegang meer hebben tot de schoolspullenpas. Maatregelen die de meest kwetsbaren treft en daar voelt D66 niets voor en wellicht zijn deze niet nodig. Het actieplan kijkt vooral naar jeugd en Wmo, omdat met name bij jeugd de overschrijdingen zijn, maar de tekorten kunnen binnen het hele programma even worden ingevuld. Waarom is niet het hele sociaal domein goed doorgelicht? Dat is ook goed voorwerk

voor de kadernota sociaal domein, een analyse van wat is wettelijk en wat is er eigen keuze binnen het hele palet? Inclusief welzijn, schuldhulpverlening, het buigbudget et cetera, zou helpen om de juiste keuzes te maken. Er maken steeds meer jongeren gebruik van jeugdzorg, deels doordat we het toegankelijker maken en mensen ons goed weten te vinden, deels doordat meer jongeren echt klachten krijgen. Maar de stijging is op een gegeven moment ... Misschien dat het door corona ook nog zelfs veel erger wordt, maar we moeten kijken hoe we dat toch echt kunnen doorbreken, want dat is op de lange termijn echt niet meer vol te houden. Zijn hier voorbeelden van andere gemeentes waar dit wel lukt? Er wordt in Rijswijk relatief veel eenzijdig door de cliënt gestopt, hoe komt dat en wat gebeurt er met deze jongeren? Is het probleem dan opgelost of komt het later veel zwaarder terug? En daarnaast scoort Rijswijk laag met de inzet van het eigen jeugdteam en hoog met de doorverwijzing via de huisarts. We gaan daar iets doen via een pilot met een praktijkondersteuner bij de huisarts, maar hoe kunnen we alle huisartsen hier bewuster van maken? Dat doorverwijzing naar een jeugdteam in plaats van direct naar jeugdzorg en dat gehele gezinssituatie beter kan worden meegenomen en wellicht het kind daardoor ook beter geholpen. En dan het puntje vechtscheidingen, die komen de laatste tijd veel in het nieuws en de kosten voor gemeentes zijn daardoor hoog. In Rijswijk proberen we dit aan te pakken via Samen Sterk bij Scheiding, heeft dit effect op het aantal vechtscheidingen en daarmee ook de kosten van Rijswijk? Even kijken hoor ... En hoe ziet het proces eruit om van deze IB-brief plan van aanpak te komen tot uiteindelijk een raadsvoorstel waar we uiteindelijk wel de maatregelen met de budgettaire consequenties, aan ons worden voorgelegd met verschillende opties, want dit is slechts een IB-brief. Tot zover mijn eerste termijn.

De heer Van den Berg (BVR): En dank aan het college en de wethouders voor het actieplan wat nu voor ons ligt. In dat actieplan kondigt het college een strategie aan om de financiële tekorten binnen het Rijswijkse sociaal domein te verminderen. Ook dank voor de brief die afgelopen vrijdag nog gesloten is door de wethouder met betrekking tot het AEF-rapport en de lokale vertaling voor Rijswijk en de ambtelijke toelichting gisteravond. Het college hoopt met een fiks aantal maatregelen een structurele bezuiniging te realiseren. Goed om te lezen dat er voor de periode 2020-2023 reeds 650.000 euro structureel bezuinigd is in het sociaal domein. En dat er door sturing op de uitvoeringskosten een extra structurele bezuiniging van 900.000 euro is geredeneerd. Dat geeft de Rijswijkse burger weer een beetje moed, we zijn er alleen nog niet. Het college schrijft in het plan ervoor gekozen te hebben om de kwaliteit van dienstverleners voor de inwoners zoveel mogelijk in stand te houden. Dit is voor Beter voor Rijswijk ook belangrijk. Echter hechten wij er ook veel waarde aan dat we de kosten gaan terugdringen daar waar dit mogelijk is met behoud van kwaliteit. Beter voor Rijswijk ziet graag dat de wethouders zo spoedig mogelijk gaat werken aan en met praktijkondersteuners. De redenen hiervoor is gelegen in het grote percentageverschil van Rijswijk met Haaglanden als we kijken naar de doorverwijzingen die hier via de huisarts verlopen. Vraag: waarom ... Wanneer zijn deze beschikbaar, dus de praktijkondersteuners, kan de wethouder ons bevestigen dat deze praktijkondersteuners nog steeds starten in kwartaal 2, kwartaal 3 zoals in het plan staat, totdat we in kwartaal 4 een evaluatie met elkaar kunnen hebben hierover? Voorzitter, Beter voor Rijswijk vraagt zich af op welke manieren we worden meegenomen in de concretisering van alle acties en maatregelen, zoals al eerder benoemd door andere collega's. Op welke momenten rapporteert de wethouder aan de raad over de effecten van de maatregelen uit het actieplan en de besparingen die eruit voortvloeien? En wanneer evalueren we dit actieplan in zijn geheel? Volgende vraag: is er tevens gekeken of er met een directe jeugd- en opvoedhulp op doelgroepen gericht resultaat kan worden geboekt? Hierbij denkende aan sociaal culturele achtergrond, getraumatiseerde statushouders of drank- en drugsproblematiek. Voorzitter, in het actieplan staat dat er een pilot op de Godfried Bomansschool loopt, waarbij er gewerkt wordt met een vast contactpersoon vanuit het jeugdteam. Deze pilot heeft waarschijnlijk stilgelegen tijdens de coronacrisis, en is naar wij hebben vernomen, verlengd tot de kerstvakantie 2020. Uh '21. De scholen zijn dan erg lang dicht geweest. Betekent dit dat deze pilot dan wegens omstandigheden verlengd is? Vraag. En als het verlengd is, wanneer wordt de pilot dan nu afgerond en geëvalueerd? Beter Voor Rijswijk is tevens benieuwd naar de uitkomsten, zodat als dit blijft werken dit wat ons betreft zo snel mogelijk op alle Rijswijkse scholen kan worden doorgevoerd. Als laatste punt, voorzitter, wil ik als Beter Voor Rijswijk aandacht vragen voor de administratieve last bij de WMO. Dit is al eerder een keer aangekaart door verschillende partijen, waaronder het CDA. Wij willen de wethouder vragen om het te onderzoeken of de blockchaintechnologie in de WMO de administratielasten van de zorgaanbieders in Rijswijk kan verlichten. Minder administratief werk zorgt voor minder kosten en kan meer aandacht worden geleverd derhalve aan de zorg. Het gebruik van een blockchaintechnologie binnen de WMO wordt in andere steden als met succes toegepast, onder andere in Tilburg. Beter Voor Rijswijk heeft begrepen dat de TU Delft een blockchainlab heeft, wat zou kunnen helpen bij een implementatie in Rijswijk. Het zijn immers onze burens,

dus we kunnen er makkelijk aankloppen. Kortom, zou de wethouder deze technologie willen onderzoeken en willen kijken of deze ook inzetbaar is binnen het Rijswijkse. Voorzitter, zover de vragen van BVR, Beter Voor Rijswijk, in deze termijn.

Mevrouw Koegler-Böhm (CDA): Ja, allereerst complimenten aan de ambtenaren en de wethouder voor het vele werk wat ze de afgelopen maanden hebben verricht. Met name met de coronaperikelen heeft dat veel van hen gevraagd. Nou, inmiddels is ook goed zicht op de beschikbare data, dat vind ik zelf erg fijn. En het is ook heel fijn dat we daar gister met de werkgroep uitgebreid bij stil hebben kunnen staan. Er is ook al veel gezegd en er zijn al veel vragen gesteld. Nou daar kan mijn fractie zich voor een groot deel bij aansluiten en we zouden niet in herhaling vallen. We zijn in ieder geval blij dat we in de actiestand staan. En ja, we zullen met het actieplan ook echt het verschil moeten gaan maken. De tekorten op de jeugdzorg die moeten we binnen programma zeven oplossen. En als we die tekorten niet oplossen, ja, dan komen we met zijn allen voor pijnlijke keuzes te maken die ten kosten gaan van de kwetsbare inwoners. En volgens mij is dat iets wat we geen van allen willen in de raad. En hoewel er vanuit het Rijk volgens het AEF-rapport te weinig financiële middelen ontvangen worden door de gemeente, ja, verwachten wij eigenlijk niet dat we ruimschoots tegemoet worden. En de problematiek ligt ook niet alleen maar aan de inkomstenkant. In de raad hebben we al veel met elkaar gesproken dat er ook aan de uitgavekant nog wel zaken zijn die we kunnen verbeteren. In dat actieplan zien we een aantal lokale maatregelen die al genomen zijn en worden doorgezet. Die 6,5 ton die nu gekort wordt, is daar ook een opbrengst van, dus dat is mooi. En daarnaast worden er in het actieplan veel nieuwe actielijnen uitgezet. Over die nieuwe actielijnen moet nog veel in onderzoek genomen worden. En bij de voorlichting werd gister ook aangegeven dat de lijst ook nog niet limitatief is, en dat best-practices uit andere gemeenten altijd nog toegevoegd kunnen worden aan het actieplan. En alles bij elkaar lopen er nu wel veel verschillende maatregelen en gaan we ook nog veel nieuwe actielijnen verder onderzoeken. En er is dus heel hard gewerkt, maar er zijn al met al nu ook wel heel knoppen waar we tegelijk aan willen gaan draaien. En het CDA zou graag zien dat we prioriteit leggen bij de maatregelen die direct impact hebben op het terugdringen van de financiën. En dan gaat het dus bijvoorbeeld om de inzet van de T-medewerker die met kostenbewustzijn aan de slag gaat. De praktijkondersteuner, waar ik ook andere partijen over heb gehoord, die ingezet kan worden om meer invloed uit te oefenen op de doorwijzing van de huisartsen. Want die verwijzen 52% door, dus dat is hoog. Maar ook het werken met een budgetplafond, om zo aan de voorkant de uitgaven terug te dringen. En aan de achterkant zouden we ons dan kunnen focussen op de maatregel, het analyseren en het terugdringen van de meervoudige voorzieningen. Ja, en dan zetten we wat het CDA betreft, de middelen en de mensen die ons ter beschikking staan zo efficiënt mogelijk in. En kunnen we ook dit jaar al echt het verschil gaan maken en het tekort zoveel mogelijk terugdringen. En op de lange termijn kunnen we dan de andere actielijnen oppakken, ook in samenloop met de resultaten van de audit dit nog komt. En we zijn benieuwd hoe de wethouder tegen deze prioritering aankijkt.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, het is denk ik heel goed dat het actieplan vandaag geagendeerd staat. Het is het zeker waard om hier te bespreken. En het is ook al een paar keer gezegd, maar ook vanuit GroenLinks willen we onze complimenten aan de ambtenaren maken voor het uitgebreide plan en de heldere toelichting gisteravond. En ja, wij zijn wel blij met de analyse, dat er nu eindelijk een analyse ligt. Er is nu een veel duidelijker beeld van wat er nu eigenlijk speelt. Wij dienden daarover al twee keer eerder een motie in. En ja, wat ons betreft had deze analyse er eigenlijk allang moeten liggen. Wat ons eigenlijk wel opvalt bij de analyse, is dat er niet iets heel erg uitspringt. Soms is het een procentje hoger, dan is het weer iets lager dan het gemiddelde. En dat bevestigt eigenlijk ook wel onze gedachte, dat er eigenlijk niet iets heel geks aan de hand is in Rijswijk en dat het probleem met name zit aan de inkomstenkant. En dat wordt ook bevestigd door het EAF-rapport. Vandaar ook dat we al twee keer eerder een motie hebben ingediend om de Hugogelden op te nemen in de begroting. En we zijn dan ook heel blij dat dit nu eindelijk als serieuze optie wordt genoemd in het actieplan. Wat we wel heel teleurstellend vinden, is dat het plan werd aangekondigd als een integraal actieplan. Een gezamenlijk plan van de wethouders Bentvelzen, Besteman en Keus. Het is natuurlijk duidelijk dat de urgentie op het jeugd domein ligt en dat daar de grootste, nou ja, klappen te maken zijn. Maar het is nu wel heel erg een plan van wethouder Bentvelzen geworden. En wij zijn dan ook wel erg benieuwd naar wanneer dat integrale plan komt, waarin ook welzijn en ook preventie een grotere rol krijgt.

De heer Van Dam (Wij): Ja, de situatie van de jeugdzorg in Rijswijk is, nou ja, denk ik wel wat groter dan Rijswijk zelf. De structurele tekorten die we zien, ja, die zijn voornamelijk veroorzaakt door te weinig

inkomsten, lijkt me. Sinds 2015 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid gekregen voor WMO en jeugdzorg. En eigenlijk zien we dat de drempel aanzienlijk is verlaagd, dat was ook het doel, waardoor we nu ineens heel veel meer jeugdzorg moeten bieden. En de middelen die we daarvoor hebben die schieten dan toch ook een beetje te kort. Vandaar zijn we ook blij dat te lezen is dat er een sterke lobby is opgezet, ook samen met het VNG. Alleen hebben we hier wel een vraag over. Wat is nu de status van deze lobby? Als we naar rijksoverheid kijken, dan staat op de website dat er in 2020 een onderzoek werd vastgesteld, en dat aan de hand van dat onderzoek dat ze gingen bepalen of de gelden die ze naar de gemeente geven, moeten worden verhoogd. Dus dat we structureel meer geld krijgen voor de jeugdzorg. Wat natuurlijk heel erg uit zo komen, ook als we kijken naar de presentatie gister. Nou ja, dat onderzoek, ik weet niet of dat het AEF-onderzoek is. Maar ik ben heel erg benieuwd wanneer die keuze wordt gemaakt, en wanneer we kunnen zien of we ... Wanneer we te weten krijgen wanneer we meer geld krijgen. Dat is vraag één. Verder zijn we best wel positief over de maatregelen die in het actieplan staan. Voornamelijk het richtinggevend kader, de bestedingsruimte per aanbieder, en de Q-controle die ons meer handvaten geven om de financiën te beteugelen en meer inzicht ook geven. Dus dat is hartstikke positief. Wel vraag ik me af, en dat is ook een vraag naar de wethouder, of we de kwaliteit van de zorg daarmee ook kunnen waarborgen, of daarop gelet wordt? Deze maatregelen gaan we inzetten, maar kunnen we dan ook ... Blijven we aandacht geven aan de kwaliteit van de zorgontvanger? Ik wil hier niet over een jaar zitten, en dat blijkt dat de maatregelen toch een negatief effect hadden zonder dat we dat doorhadden. Ik had ook een vraagje over het doorverwijzen. Er wordt gezegd dat we gaan werken aan een betere doorverwijzing in het actieplan, wat hartstikke goed is. Kinderen die in de scholen zitten, zouden beter moeten worden doorverwezen naar het jeugdteam. Doen we dat ook met de kinderen die nu thuis zitten en onverhoopt niet naar school kunnen? En ik had nog een vraag over hetgeen wat wij hebben doorgekregen via onze partijen. We kregen melding van iemand die naar het Centrum Jeugd en Gezin is gegaan met zijn of haar kind, en die kon niet geholpen worden omdat het kind zelf niet wilde meetekenen. Terwijl duidelijk in het actieplan staat dat ze wel geholpen zou kunnen worden, werd ze toch, nou ja, werd ze niet geholpen. Wat ik apart vind. En of dat in een doorverwijzing dus ook wordt meegenomen? En dat waren mijn vragen tot nu toe, hartelijk dank.

Mevrouw Jansen-Dirkx (PvdA): Ja, er is al heel veel gezegd. En ik bemerk bij mijn collega's dat zij ook heel veel dingen lezen erin die ik toch soms wel wat anders zie. Onze fractie die was wat teleurgesteld. Wie zien een opsomming van onderzoeken die we gaan doen, en bezuinigingen op het welzijnsdomein om als kleine pleisters te dienen voor de gapende wond die de jeugdzorg slaat in de begroting. Waarom kiest de wethouder daarvoor om uit andere om uit andere domeinen voorzieningen te schrappen en niet meer te kijken binnen het jeugddomein zelf waarop bezuinigd kan worden? We weten namelijk dat inmiddels ruim 30% van de kosten bestaat uit overhead en controlekosten. We moeten ons dus serieus afvragen of we als gemeente wel genoeg vertrouwen hebben in onze eigen professionals om de juiste zorg te bieden. Want als we naast een kwaliteitsmanager ook nog eens een toetsers nodig hebben, is dat voor de PvdA een typerend voorbeeld over overcontrole. Is de wethouder het met ons eens dat een extra functie creëren die niet direct zorg biedt, een overbodige investering is? Terugkomend op die bezuinigingen in hoofdstuk 9. Deze kaasschaafmethode levert op de korte termijn misschien waarschijnlijk wel dekking op, maar door ze uit andere voorzieningen te halen, duperen we daar ook weer eindgebruikers. Is de wethouder het met ons eens dat door veel in het welzijnsdomein te bezuinigen, we eigenlijk contraproductief werken? Immers, er zijn veel tools in het preventieve kader terug te vinden in het welzijnswerk. En als we dan toch transparant gaan begroten, zoals het plan voorschrijft, en dat heeft dus echt niet onze voorkeur, waakt de wethouder ervoor dat we naast het transparant begroten ook niet nog eens in het nieuwe subsidiekader deze sector aanpakken? Oftewel dat we dubbel bezuinigen en er straks niets meer over is van ons welzijn domein? En gaan we ook op de lange termijn oplossingen zoeken door bijvoorbeeld gemeentes zoals Coevorden, Oude IJsselstreek, Hilvarenbeek en Barendrecht te bevragen op hun successen en deze over te nemen? Hilvarenbeek investeert juist wel in het welzijnswerk om in het preventief kader slagen te maken. Ze noemen het positief jeugdbeleid, en geven de jongeren zelf ook de mogelijkheden om initiatieven te ontwikkelen. Hierdoor loopt het aantal doorverwijzingen naar jeugdzorg juist terug. We moeten durven eigenwijs te zijn, zei de burgemeester van de gemeente Oude IJsselstreek tegen mij, in een bijeenkomst die wij vorige week zaterdag hadden bij het onze landelijke partij. Durven anders te doen en niet op korte termijn bezuinigingen toe te passen en hier en daar een paar centen proberen af te schaven om binnen budget te blijven. We dagen de wethouder uit om eigenwijs te zijn en te leren uit successen van andere gemeentes.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ja, eigenlijk een heel ander geluid dan dat de PvdA laat horen, ik wil de wethouder juist complimenteren met het actieplan. Wij waren best blij na het lezen hiervan. Het heeft ... Een goede analyse is er beschikbaar in het actieplan, er is veel data beschikbaar. Er zijn verschillende maatregelen die op korte termijn, lange termijn, die echt gefocust zijn om de kosten omlaag te brengen. Dus er is echt een zakelijke kant aan het actieplan en dat was volgens GBR wel noodzakelijk om de kosten in bedwang te krijgen. Dus dank daarvoor aan de wethouder. Heb ik allereerst een aantal concrete vragen aan de wethouder. Het is duidelijk, dat bleek gister ook, dat het voor de lange termijn een uitvoeringsdocument is. En wij vragen ons af hoe de lange termijn resultaten gemeten worden en hoe deze worden gevolgd en tussentijds worden gedeeld aan de raad? Daarop aansluitend misten wij een stuk hoe we de resultaten concreet meetbaar gaan maken. Wij vinden als GBR dat dit een investering is onze Rijswijkse jeugd, en met uiteindelijk dan hopelijk een maatschappelijk rendement. En hoe gaan wij dit maatschappelijk rendement meten? Ook vragen wij ons af wat de plannen voor de korte termijn zijn? Als het te kort zou blijven, wat voorlopig wel de verwachting is natuurlijk, is de wethouder bereid om alles voor de korte termijn in te zetten? Dus ook maatregelen te nemen wat betreft subsidies of de ooievaarspas? Of laat u dit aan de raad over? En dan tot slot, hoe verhouden de kosten van de controle zich ten opzichte van het totale budget? Dan wil ik verder niet dieper ingaan in de details van dit actieplan, daar hebben we gister ook alle ruimte al voor gehad. Maar ik wil hierbij wel een beroep doen op mijn mederaadsleden om de discussie aan te gaan over hoe wij de wettelijke taken gaan uitvoeren. Want dit is de taak van de raad, en de details bespreken dat hoort daar niet bij. De grondslag van dit debat dat kennen we natuurlijk allemaal, dat zijn de wettelijke taken die vanuit het Rijk naar de gemeente is overgeheveld. Daar hebben we tot nu toe uitvoering aan gegeven. Maar hoe wij echt onze eigen kleur eraan geven, dat debat is eigenlijk nu nog niet geweest. Dus wat vinden wij als Rijswijk echt belangrijk? Waar geven wij prioriteit aan? Wat willen wij gaan doen en wat hebben wij hier voor over qua financiën? En ditzelfde geldt ook voor de budgetten. We hebben eigenlijk altijd onze budgetten gebaseerd op wat wij voorgaande jaren hebben gedaan. En ik roep eigenlijk op om een soort, ja, toch een reset te plegen hierin. Echt te kijken vanuit de grondslag, dus niet te kijken naar de voorgaande jaren. En natuurlijk zitten we nu in een situatie waarin we al een bedrag begroot hebben. We weten eigenlijk al dat wij hier overheen gaan, net als de volgende jaren. Ook is er een AEF-rapport opgesteld, waaruit blijkt dat wij structureel te weinig geld krijgen en dat we waarschijnlijk erbij gaan krijgen. Maar wij zijn als GBR van mening dat we daar niet vanuit mogen gaan, en zeker niet op de korte termijn. Dus wat wij nu hebben is het uitgangspunt een goed en stevig actieplan volgens GBR, met voldoende mogelijkheden op de korte en de lange termijn. En daarin wil ik een oproep doen aan de raad om uit de details te treden en de discussie echt bij de kern te voeren. Dus wat willen wij, wat zijn prioriteiten, wat hebben wij hiervoor over? En mijn vraag aan de wethouder is dan ook, of zij het eens is dat wij de discussie naar een hoger niveau moeten brengen? Tot zover, dank je wel.

Mevrouw Kames (RB): Nou, dat heb je dus als laatste, er zijn als zoveel vragen gesteld, dus de mijne zijn allemaal ondertussen al vershoten. Maar we hebben het er gister al eigenlijk over gehad wat betreft bijvoorbeeld dat de verwijzing van bijvoorbeeld de huisartsen in Rijswijk, dat die 53% zijn, dat dat ontzettend veel is. Nou heb ik al begrepen dat mevrouw Bentvelzen daar ook wel al naar gaat kijken. Maar ik hoorde net bijvoorbeeld ook Martine nog zeggen, wat bijvoorbeeld de kwetsbaren betreft, met de Ooievaarspas. Ja, ik vind, dat kan je inderdaad dan weer niet door laten gaan, want die kinderen hebben dat gewoon nodig. Dus daar ben ik zeer zeker ook een voorstander van. En ik hoop ook natuurlijk dat de gelden waar dus nu uit blijkt dat wij bijna 5 miljoen te kort krijgen vanuit het Rijk, dat dat ook natuurlijk te zijner tijd terugkomt bij de gemeente, want dan hebben we misschien ook weer sowieso weer wat over voor de mensen die zeer kwetsbaar zijn en die ook geholpen moeten worden. Dit was het voorlopig voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dan was dit voor de eerste termijn van het forum. Dan gaan we door naar wethouder Bentvelzen.

Wethouder Bentvelzen: En dank je wel raad voor de vele vragen. Om van start te gaan wil ik toch hier ook even een moment pakken om te zeggen dat ik samen met een aantal raadsleden, die dat net ook hebben gedaan, mijn waardering wil uitspreken naar mijn eigen ambtenaren die echt keihard gewerkt hebben. Dat wordt misschien wel wat onderschat. Er wordt momenteel veel van het sociaal domein gevraagd, zeker in de coronaperiode. Echt alles valt in het sociaal domein. Om maar niet te vergeten, alle maatregelen die daar genomen moeten worden voor ... Gister zijn we weer gestart met de TONK. Nou ja, zo loopt dat maar door en door, en hebben zij ook hun actieplan weten te maken. Wij willen nu inderdaad, zoals meerdere

raadsleden hebben aangegeven, een duidelijke analyse hebben, van joh, waar staan we nu, wat zijn de cijfers, wat is de data, waar werken we mee in Rijswijk? Ik ga proberen de vragen zo goed mogelijk te beantwoorden. Maar ik heb echt mijn vingers blauw geschreven tijdens de eerste termijn, en ik hoop dat ik alles goed meegeschreven heb. Dus ik verontschuldig mij alvast als ik een vraag vergeet. Ik ga mijn best doen. Ik start daarbij bij **Menno Ezinga**. Menno heeft, vanuit de VVD, heeft mij gevraagd, kan de wethouder iets zeggen over het personeel die we aantrekken, het interne en het externe personeel. Of tenminste, de externe inhuur die we nu hebben omgezet. U vraagt zich namelijk af of dat niet, nou ja, niet nadelig is in het kader van kwaliteit. Nou, eigenlijk gaf **mevrouw Koopman** daar al antwoord op. Zodra we intern mensen hebben aangetrokken, kunnen wij het kennisniveau borgen, kunnen we het kennisniveau naar een hoger niveau tillen eventueel, we kunnen het vasthouden binnen de gemeente. Dus het is zeker niet iets wat de kwaliteit achteruitgang biedt, het is juist een vooruitgang, wat mij betreft. U heeft mij gevraagd, hebben we voldoende zicht op de kinderen die naar de specialistische jeugdzorg worden verwezen? Ja, daar hebben wij voldoende zicht op. En kinderen die naar de specialistische jeugdzorg worden verwezen, die komen ook echt niet zomaar in de specialistische jeugdzorg. Want specialistische jeugdzorg is echt wel, nou, een vak apart, laat ik het zo formuleren. En u vraagt mij, ja, hoe zit het dan met het preventieve veld? Nou als je preventief tegenover specialistisch zet, dan is dat bijna een oneerlijke en een appel-peren vergelijking. Specialistische jeugdzorg dat vergt ook bepaald specialisme van de professionals die daarachter zitten. Uiteraard hebben we een preventief veld. Maar vaak zijn de kinderen die naar een specialist worden doorverwezen. Ja, die hebben niks aan het preventieve voorveld meer. Volgens mij heb ik dan de vragen die **de VVD** mij gesteld ... Oh, nee. Ze hebben nog gevraagd, is er dan geen gesprek tussen de heer Lugthart en mij als het gaat om de mindere externe inhuur? Want daar is al meerdere keren om verzocht richting mijn college Lugthart. Nou, ik kan niet voor hem spreken, maar wij hebben uiteraard hebben we daar gesprekken over. Het jeugdteam hebben we op deze manier weten aan te besteden om onze toegang daarmee te verbeteren. En dat is eigenlijk ook een brug die je kan slaan dat er werd gesuggereerd door een aantal raadsleden, van joh, waarom nu pas maatregelen? Waarom is er niet eerder actie ondernomen of nog meer actie? Nou, u zal weten dat sommige acties vergen tijd, vergen geld, vergen ... Nou ja, vergen een aantal verschillende dingen. De maatregelen omtrent de externe inhuur en die we nu als medewerkers bij de gemeente hebben kunnen laten aansluiten, dat is iets wat we in 2020 hebben opgestart en waar we in 2021 de, nou ja, zogeheten vruchten van plukken. Dus dat deel ... Er is een deel van de acties die zijn uitgezet, die maatregelen zijn getroffen, en daar hebben we in 2021 al profijt van. Dat geldt ook voor de regionale regels als die in het actieplan terug te vinden zijn. **D66** geeft aan, een belangrijk plan van aanpak. Er ligt een mooie analyse, dat heb ik net al gezegd. En dat het AEF-rapport, waar ik ook een brief over heb laten sturen vrijdag, omdat ik dat belangrijke informatie vond voor de gemeenteraadsleden. Het geeft in ieder geval een beeld van de inkomstenkant, waar ook mevrouw Kistemaker al aan refereerde, dat we niet uniek zijn in Rijswijk. We zijn namelijk geen eiland. Helaas, alle gemeentebegrotingen hebben last van de kosten die jeugdzorg met zich meebrengt. En dat blijkt ook wel uit het AEF-rapport als we teruglezen dat de gemeenten landelijk, Nederland breed, tussen de 1,6 en de 1,8 miljard te kort komen. En daarmee stap ik meteen even naar de vraag van de heer Van Dam van Wij. Want die heeft mij gevraagd, hoe zit dat nou met de lobby, en wanneer krijgen we dan weer geld? Of wanneer is daar meer duidelijkheid over? De VNG die heeft ons aangegeven in gesprek te zijn met het Rijk, die doen de grote lobby als het gaat om het AEF-rapport. En het gesprek wat mij verteld is tot op heden, zou afgerond moeten worden voor de meicirculaire van dit jaar. Dus ik wacht met heel veel smart af wat die gesprekken en wat die lobby daadwerkelijk uithaalt. En dat betekent zeker niet, en volgens mij was dat **mevrouw Koopman** die aangaf, we moeten niet stilstaan, we moeten niet gaan afwachten en de vinger alleen maar wijzen naar het Rijk. We kunnen zelf ook maatregelen treffen. Het gaat niet alleen maar om de inkomsten die wij missen vanuit financiële middelen. Maar we kunnen ook maatregelen treffen, en dat is dan ook wat we doen. Er is mij gevraagd door mevrouw **Koopman**, waarom is niet het hele sociale domein doorgelicht. Nou, naar mijn weten is dat wel gebeurd. Mede door de transparant begroten lijst die is toegevoegd. Er zijn meerdere vragen gesteld, die pak ik dan maar in één keer. Van ja, wat gaat de wethouder dan doen? Ik hoorde een Ooievaarspas, ik hoorde dat we het welzijnsbudget volledig wegbezuinigen, of het preventieve budget volledig wegbezuinigen. Dat is niet het geval. We bezuinigen niet in het preventieve kader. We proberen dat in ieder geval zo goed als we kunnen en zo goed mogelijk overeind te houden. Als er best-practices zijn, zoals mevrouw Jansen ook aangaf, elders in het land, en we hebben daarvoor budget nodig, dan zal ik altijd terug moeten naar u, omdat u als raad het budgetrecht heeft. Maar als ik hele goede ideeën krijg, links of rechts vanuit het land, en ik heb daar geld voor nodig om dat in te zetten om vervolgens een kostenbesparing door te voeren, dan zal ik dat uiteindelijk bij u neerleggen, en dan zal ik u vragen om mij daar ook mee te helpen. Dus ja, **mevrouw Jansen**, ik wil

eigenwijs zijn, ik wil kijken naar ... Ik ben ook eigenwijs. Ik wil kijken naar de goede dingen die elders in het land al plaatsvinden, en daar leren we ook zeker van. En daarin ook nog even te vermelden dat de H10, die natuurlijk ook nog bezig is met een regiovisie die er ook nog aankomt voor de gemeenteraad. Daar worden jullie volgens mij ook bij betrokken al de afgelopen weken, maanden, met allerlei verschillende workshops en groepen. Daarin wordt natuurlijk ook gekeken naar best-practices in het land. En daar wordt onder andere het model uit Deventer ook gebruikt, en het model vanuit Utrecht. En dat zeg ik dan nu maar even uit mijn hoofd. Er zijn meerdere partijen geweest die hebben gerefereerd aan de lage inzet jeugdteam, hoge inzet huisarts, en hoe krijgen we, nou hè, hoe krijgen we die huisartsen nou in een stand dat we niet zo snel doorverwijzen naar de specialistische jeugdhulp? Nou, er is aangegeven in het plan dat wij de POH'er, of de praktijkondersteuner, gaan inzetten. En dat is een antwoord op **Beter Voor Rijswijk**. Ja, de planning zoals die in het actieplan staat, die houden we vast. Q2-Q3 moet dat opgestart worden. **Mevrouw Kames** sprak ik gister al. Van joh, mevrouw Kames die gaf aan, kan je dan niet kijken welke huisarts of welke praktijk dat nou het meeste doet in Rijswijk? Wie verwijst nu het meeste door? Als we toch ergens gaan starten, laten we daar dan starten. Nou mevrouw Kames, dat is ook precies wat we gaan doen. En daarmee hoop ik ook in het vierde kwartaal een goede evaluatie met u te kunnen doen. U heeft mij ook nog gevraagd, en dan ben ik even aan het kijken in de aantekeningen, het raadsvoorstel met keuzes. Die vraag kwam af van **mevrouw Koopman**. Nou ja, behalve de bezuinigingsopties vanuit transparant begroten, het opnemen van de Hugogelden, het reserveren van het overschot van BUIG, nou die maatregelen die vergen een raadsvoorstel, en dat komt bij de kadernotadiscussie bij u terug. Dus dat is het moment dat we daar bij u terugkomen. En dat brengen we uiteraard ook graag in relatie met de meicirculaire, als daar op een gegeven moment hopelijk duidelijk is wat het Rijk nu gaat doen met de bekostiging richting de gemeenten in Nederland. En volgens mij was dat ook een vraag van ... Nou, ik weet niet meer wie die vraag ook gesteld ... Oh, **Beter Voor Rijswijk**. Excuus, mijn eigen partij. Dan hebben we nog de pilot Godfried Bomanslocatie, daar heeft Beter Voor Rijswijk ook aan gerefereerd. Er is nu een pilot gaande over het jeugdteam en de directe lijnen met één persoon van het jeugdteam. Nou, die pilot is wel afgerond kan ik u vertellen. Positief afgerond ook. Ze zijn nu aan het kijken van, joh, hoe kunnen we dat nu uitrollen over meerdere basisscholen in Rijswijk, of over de basisscholen in de breedste zin van het woord, in Rijswijk. En uiteraard ook wordt daar het voortgezet onderwijs in meegenomen. Zodra daar wat meer over bekend is, kom ik daar uiteraard bij de raad even op terug. U heeft mij gevraagd over de mogelijkheid om te kijken naar de blockchaintechnologie. Het is misschien niet voor iedereen bekend. Maar het is wel handig om dat even te googelen, want het is best wel interessant. In Tilburg wordt daar ook al mee gewerkt. Dus ik ben blij dat Beter Voor Rijswijk daar, nou ja, op is gekomen en aan heeft gerefereerd, want ik kijk daar met veel plezier naar. Dat helpt ook misschien wel weer een beetje richting **mevrouw Jansen**, dat is zo'n good practices vanuit elders in het land. En dat zal **mevrouw Koegler** ook aanspreken, aangezien het CDA altijd heel erg in de stand zit voor de verlaging van administratieve lasten als het gaat over de WMO en andere taken in zorglandschap. Dus daar gaan we zeker naar kijken, en ik zal op korte termijn even contact opnemen met de buurgemeente Delft en de TU die daar gevestigd zit. Er is mijn nog gevraagd door **mevrouw Koopman**, de kosten omtrent vechtscheidingen. Nou, die vraag moet ik u helaas even verschuldigd blijven, dat weet ik niet nu direct. Het **CDA** heeft mij gevraagd, leg de prioriteit op de impact van de maatregelen die het snelste impact hebben op kostenbesparing. Nou, dat is natuurlijk iets wat wij zeker doen. Buiten het feit dat we de kwaliteit zeker niet uit het oog willen verliezen. Dus wij willen niet maatregelen doorvoeren waar we vervolgens weer een boemerang terugkrijgen omdat we daarmee de kwaliteit verliezen. Maar die prioriteit die heb ik goed op mijn netvlies en daar werken we hard aan, want we willen, ja, met enige spoed natuurlijk zorgen dat de jeugd of de programma zeven weer uit de risicoparaagraaf genomen kan worden. Even kijken, **mevrouw Kistemaker** die gaf nog aan dat ze de integraliteit mist in het stuk. Het is een levend document, er wordt meegekeken inderdaad door zowel mijn **collega Besteman** als mijn collega **wethouder Keus**. Wethouder Keus kijkt mee vanuit zijn rol als wethouder financiën. U weet dat met de begroting besproken is dat dit ook een onderdeel was wat richting de provincie moest. Vandaar dat we de keuze hebben gemaakt dat we dit in de risicoparaagraaf hebben gezet. Omwille dat feit zit de heer Keus ook bij de stuurgroep gesprekken. Nou ja, zodat we de lijn kort houden met de afdeling financiën. Daarnaast zit mevrouw Besteman bij de stuurgroep gesprekken, zodat we goed in ogenschouw houden, en dat is voor **mevrouw Jansen** wellicht wel fijn, dat we niet alle budgetten wegbezuinigen bij welzijn en dat we de preventieve maatregelen ook hoog in het vaandel hebben staan. En daar let mevrouw Besteman ook goed op. Het gesprek met de provincie die volgt nog na vanavond, voordat daar een vraag in komt in tweede termijn. Dan heeft **mijnheer Van Dam** nog gerefereerd aan, hoe doen we het met thuiszittende kinderen, en hoe krijgen we daar dan goede doorverwijzing mee? Ja, dat is altijd een heel lastige vraag, de heer Van Dam, en daar kan ik ook ... We

proberen natuurlijk alles op alles te zetten. Het gaat niet alleen om scholing. Het gaat ook om mensen om een kind heen, familie, naasten, die een melding kunnen doen of die, als ze zich zorgen maken, dat ze dat kunnen melden. Dus dat zit niet alleen bij school, dat heeft ook andere ... Dat kan ook via andere ingangen. En u gaf aan dat u een voorbeeld had gekregen vanuit het CJG, dat er een kind was die niet wilde meetekenen. Nou, ik verwacht ... Ja, ik ken de casus niet, mijnheer Van Dam. Ik weet dat we ook andere wetgeving hebben, en die wetgeving vertelt ons, dat zodra je de leeftijd hebt bereikt van 12 jaar oud, dat je dan ook zelf toestemming moet geven vanuit onze wet in het zorglandschap om hulp te krijgen. Maar desondanks, ik ken de casus niet. Dus misschien dat we die op een later moment met elkaar kunnen delen, want het lijkt mij een vreemd ... Nou, het lijkt mij een vreemde gewaarwording dat als een kind nee zou zeggen en papa en mama willen graag dat het kind geholpen wordt, dat wij dan zeggen, nou, als het kind niet wil dan gaan we helemaal niks doen. Het lijkt me goed dat we dan toch het gesprek aangaan vanuit CJG met het kind, om te kijken waar we dan wel kunnen helpen. Misschien dat het een drempel is die we moeten wegnemen. Of nou ja, goed, dat is allemaal speculatie. Dan is mij nog gevraagd, ik weet even niet meer door wie, volgens mij de **Gemeentebelangen Rijswijk**. U gaf aan er zijn gigantisch veel maatregelen als het gaat om subsidies, Ooievaarspas noemde u als voorbeeld. En u vroeg mij, maakt de wethouder daarin keuzes? Nou, daar zeg ik bij, gelukkig niet. Ik kan natuurlijk een schets maken van wat er allemaal is. Het is nu ook grotendeels gebeurd, transparant begroten ligt er. De analyse ligt er nu van alle cijfers en analyses vanuit jeugd en WMO. Maar de keuzes die liggen binnen de raad. En zoals ik nu proef ben ik blij om te horen dat er meerdere partijen zijn die aangeven, nou die Ooievaarspas is voor ons geen optie om te bezuinigen, want dat is voor mij ook geen optie. Maar dat zeg ik dan maar als wethouder. Jullie als raad hebben budgetrecht, en jullie besluiten uiteindelijk waar ik wel of niet budgetten moet gaan weghalen. En uiteraard geef ik daar een voorzet voor met de financiële circulaires die we met elkaar doorlopen in de raad. Maar ik ga daar geen beslissing op nemen in mijn eentje, dat doet de gemeenteraad echt, dat doen jullie met elkaar. Eigenlijk vroeg u ook min of meer om een zero based begroting als het gaat om programma zeven. Nou goed, dat is voor nu is dat denk ik niet wenselijk. Er ligt momenteel veel te veel druk op het sociaal domein, op alle domeinen moet ik zeggen. We hebben corona waar we nog heel veel last van gaan krijgen de komende periode. Ik zeg niet dat ik tegen zero based begroten ben. Een oud raadslid vanuit de fractie van **Wij** heeft natuurlijk ook al meerdere keren gevraagd om zero based begroten. Dus ik denk dat we dat zeker niet moeten vergeten en dat op een ander moment een keer met elkaar moeten bespreken. En misschien wel na 2022, dat we daar gelijk een start mee maken. En of ik dat dan ben of dat er een hele andere club mensen op de wethouderstoelen zitten, dat is dan de vraag. **Rijswijks Belang** heb ik de vragen of de opmerkingen, daar heb ik notie van genomen en daar heb ik volgens al wat over gezegd. En als laatste vraag heeft **mevrouw Van Amerongen** mij nog gezegd, is de wethouder het met mij eens of de discussie niet naar hoger niveau moet? Nou, die vraag leg ik graag bij de gemeenteraad terug, want daar ik zelf geen uitspraken over doen. Dank je wel, voorzitter, voor deze eerste lange termijn.

Tweede termijn

De voorzitter: Duidelijk. Dan gaan we door naar de tweede termijn van het forum. Ik verzoek u allen dus om kort te zijn. Het is ook geen raadsvoorstel, dus we hebben ook alleen maar hier de discussie. Er gaat geen voorstel door naar de raad, dus of u het in de tweede termijn ook kort zou kunnen houden.

De heer Ezinga (VVD): wat ik in ieder geval fijn vind om te horen, ik merk al dat de wethouder hiervoor haar mouwen aan het opstropen is en keihard aan het werk is om één en ander in gareel te brengen. En daar ben ik heel blij mee. Dank voor de reflectie op de vragen die ik heb gesteld. U mist in ieder de vraag, waarom heeft u niet ... Waarom u niet heeft geacteerd toen wij eerder in de periode al wezen op de acties die in de buurgemeente plaatsvinden? Vindt u dit niet een gemiste kans? En dan heb ik over de acties die worden genomen op oneigenlijk gebruik van voorzieningen en de stapeling van voorzieningen. En daar wordt al actie op ondernomen in de gemeente Den Haag, en daar hebben wij ook al eerder op gewezen bij u. Waarom is dit niet gedaan en waarom wordt dit nu in onderzoek gebracht? Vandaar dat ik denk dat we al eerder actie hadden kunnen ondernemen. Ik ben het niet eens met uw opmerking dat preventie de appel is en de specialistische jeugdhulp de peer. Er zijn zeker voor kinderen risicofactoren aan te wijzen die een mogelijke toeleiding naar specialistische jeugd op wijzen. En preventie is daar niet meteen een heilige graal in, maar kan er wel een rol in spelen. Maar als u zegt dat er zicht aanwezig is, dan neem ik dat van u aan. Ik zou nog even kort willen reageren op een aantal partijen die een inbreng hebben gegeven. **Collega Koopmans** ziet positieve effecten van externen naar de loonlijst. Wat de VVD betreft blijft het nog wel wat

onder de aandacht of die kwaliteit zich daarin wel tijdig opbouwt, dan wel zich continueert. De wethouder zegt hiermee dat externen bij de gemeente komen werken. En ik heb het vermoeden dat ze dat onder mindere arbeidsvoorwaarden doen, dus ik vraag me af of die kwaliteit inderdaad dan wel gewaarborgd blijft. Dat vind ik merkwaardig. Ik hoor er wel graag nog een reactie op van haar. Ik ben het wel zeer zeker eens met **D66** dat het hele sociale domein in zijn geheel moet worden doorgelicht. Ik denk dat dat zeker een goede stap is om daar verdere, ja, efficiency in te maken. Tenslotte, ja, een reset vanuit de grondslag, **GBR** reageert erop, wat is nou eigen visie. Ik denk dat we zeker ook in grote lijnen de discussie moeten aangaan. Aan de andere kant, kinderen die nu op dit moment zorg behoeven en nu noodlijdend zijn en daarmee bepaalde tekorten ervaren in hulp en in zorg, daar ontkomen we dan eigenlijk toch niet aan om in dit huis soms te praten over hoe we bepaalde zaken wel of niet gaan laten doorgaan of op een andere manier inzetten. Dus we zullen wel degelijk deze details moeten bespreken met elkaar. En er is wel degelijk visie aanwezig, zowel in Rijswijk als ook regionaal. Daarvoor is die H10 en daarvoor praten we ook met elkaar. En daar wil ik het even bij laten. Ik hoor een reactie op de vragen die ik nog open heb staan.

Mevrouw Koopman (D66): En dank je wel wethouder Bentvelzen, voor de uitgebreide en, nou, altijd plezierig horende antwoorden die u aangegeven heeft. De meeste vragen die ik gesteld waren inderdaad ook al allemaal goed beantwoord. Richting **de heer Ezinga**. Ja, ik denk het inderdaad een klein risico is dat de kwaliteit minder zou kunnen zijn als het om heel schaarse specialisten gaat. Maar ik denk eigenlijk op de lange termijn dat het heel goed is dat je eigen kennis opbouwt en dat je dus mensen in dienst hebt, en niet een steeds wisselende externe poule hebt. Alleen voor heel gespecialiseerd werk denk ik dat je dat wel af en toe moet doen. Maar ik denk dat de wethouder dat met mij eens is dat je eigenlijk dat voor de lange termijn beter zelf kunt opbouwen. Ik had nog één vraag die ik eigenlijk in de eerste termijn had willen stellen, waarvan ik weet dat de second opinion dat die er nog niet is. Maar ik zou graag ... Want er zou ook doorgelicht worden voor een second opinion. Nou, wanneer kunnen we dat verwachten? Ten tweede, u gaf aan dat er vanuit transparant begroten wel naar de hele sociale domein gekeken is. Volgens mij, en misschien moet u mij corrigeren als ik het niet goed heb, is er maar naar 25% gekeken van wat er vrij besteedbaar is, in transparant begroten, en nog niet naar 100%. En volgens mij zitten er nog een aantal zaken bij die niet wettelijk zijn. Dan zeg ik niet dat we daar dan op zouden moeten bezuinigen, maar dan hebben we wel een beter inzicht in hoe alles in het sociaal domein is opgebouwd. En ten derde, waar ik nog een ... Nou, dit is een document wat regelmatig een update zou moeten krijgen. U geeft aan dat een aantal maatregelen terugkomen in de kadernota. Zou u kunnen toezeggen dat we een update van dit document en de stand van zaken kunnen krijgen voordat we aan de kadernota bezig zijn? Want dan is er wellicht ook een inschatting te maken van in ieder geval een groot deel van de maatregelen die in onderzoek zijn, zodat we een beetje weten welke richting dat opgaat en wat daarmee bereikt zou kunnen worden. En dat geeft ons weer meer duidelijkheid ook in de keuzes die er gemaakt moeten worden uiteindelijk. Tot zover mijn tweede termijn.

De heer Van den Berg (BVR): Ik wil de wethouder bedanken voor de uitgebreide beantwoording van de vragen, zeer tot onze tevredenheid. Er zijn nog twee kleine puntjes die wat BVR betreft open blijven staan, ik zal het dan ook kort houden. Kunt u smart maken wanneer er gerapporteerd wordt. En nog een vraagje of er gekeken kan worden naar directe jeugd en opvoedhulp op doelgroepen?

Mevrouw Koegler-Böhm (CDA): En dank aan de wethouder voor de uitgebreide beantwoording van de vragen. Maar onze vragen zijn nog niet helemaal beantwoord. Het is ook goed om te horen dat de wethouder ons standpunt deelt, dat de prioriteit gelegd moet worden bij de maatregelen die de grootste impact hebben. En helemaal eens dat dit niet ten koste mag gaan van de kwaliteit. Want als het ten koste gaat van de kwaliteit dan levert ons dat eigenlijk maar dubbele jeugdzorg op. Dus zowel financiën als kwaliteit zijn natuurlijk belangrijk. We zijn het eens met mevrouw Van Amerongen, dat we bij de discussie over de jeugdzorg met elkaar niet teveel moeten verzanden in details. Jeugdzorg is een veelkoppig monster dat we met elkaar moeten temmen. En ja, wij vinden het wel interessant om met elkaar te kijken hoe we begroten en of we daar inderdaad geen reset in moeten gaan doen. We weten eigenlijk bij het vaststellen van de begroting al dat we te kort komen. Het CDA heeft daar ook al vaker opmerkingen over gemaakt. En ik zou dit graag mee willen nemen in de discussies die we met elkaar nog verder over de jeugdzorg gaan voeren.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, ik heb geen vragen voor de wethouder, maar zou nog wel willen reageren op de woorden van **GBR**. Zij dagen ons uit om de discussie naar een hoger niveau te tillen. Nou, ik zou GBR

graag willen uitdagen om eens te komen met een voorstel of een initiatief hiertoe. Ik heb vaker deze grootse woorden gehoord van GBR, dus ik ben heel nieuwsgierig.

De heer Van Dam (Wij): Ja, bedankt voor de antwoorden in de eerste termijn. Blij om te horen dat we in mei meer te horen krijgen over wat het Rijk besluit wat betreft de gelden. Ook bedankt voor de antwoorden op de doorverwijzing. Wat betreft de casus kom ik nog bij u terug. Dus ook bedankt daarvoor, voor uitgebreide aandacht daarvoor. Dan blijft nog één vraag voor mij open staan, of de kwaliteit van de zorg wordt gewaarborgd bij de maatregelen die we nu nemen zoals de Q-controle, waarbij het stop zetten van financiering mogelijk maakt vanuit de gemeente. En of we dan niet onverhoopt de kwaliteit aantasten? Dus dat ik de enige vraag die nog openstaat, voor de rest hartstikke bedankt.

Mevrouw Jansen-Dirkx (PvdA): Ja, dank u wel. Ik had ook nog een paar kleine dingetjes. Ik had nog een vraag openstaan over het aannemen van ook nog de T-medewerker naast de kwaliteitsmanager. En of we dat niet een dubbeling vinden in controle, en of dat ook niet dan een overbodige investering wordt? Ik zou ook even willen reageren op de **VVD**, die hadden het over de inhuur. Mijnheer Ezinga, ik zou u willen meegeven is, de goed practices van de gemeente Coevorden. Die hebben dus hun jeugdzorgmedewerkers in eigen dienst en daarmee hebben ze dus wel al grotendeels hun tekorten weggewerkt. Dus dat is in ieder geval iets wat ik u mee wil geven als, ja, een gedachtegang om misschien daar wat positiever naar te kijken. Verder vind ik het fijn om te horen dat de wethouder aangeeft lekker eigenwijs te willen zijn. Daar houd ik van, dat weet ze. En dat is dus ook goed om te horen dat ze dat ook wil blijven doen. Daar wil ik dan wel meteen bij vragen, wanneer kunnen we dan de resultaten verwachten van dat onderzoek naar de best-practices? En wanneer gaat ze dan dus ook lekker eigenwijs doen? En ja, tuurlijk, ik snap best wel dat mevrouw Besteman er met haar haviksogen op zit wat betreft het welzijnsdomein. En ik hoop dat u naar haar luistert, en ik hoop ook dat de wethouder financiën dat doet. Want voor de PvdA is het toch, ja, lijkt het gewoon dat het welzijnsdomein steeds vaker uitgekled wordt, en dat is iets wat voor ons echt onacceptabel is. Dat was het voor de tweede termijn.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ik heb van een aantal mederaadsleden reactie gehad op mijn oproep. Allereerst wil ik eventjes voorop stellen dat we dit natuurlijk puur willen juist voor de Rijswijkse jeugd, juist voor de kinderen. Om prioriteiten te stellen, zodat de kinderen die het het hardst nodig hebben ook echt gewoon die hulp krijgen. Dus dat even voorop gesteld, dat het ook goed overkomt. Dan in reactie naar GroenLinks toe. Ja, grote woorden die GBR wel vaker heeft gezegd. Ik kan me er niet helemaal in vinden, maar goed. We zijn kritisch inderdaad op de jeugd, en willen gewoon dat dit goed ingericht is. Maar wij gaan graag het ... Ja, we willen het graag initiëren met onder andere ook de **GroenLinks** en andere partijen die er voor open staan. Dus het lijkt me goed om hier afspraken over te maken.

Mevrouw Koopman (D66) (interruptie): Ja, ik besepte dat ik niet had gereageerd op de oproep van mevrouw Van Amerongen. Dus ik wilde daar nog even een opmerking over maken. Ik denk me dat het heel goed is inderdaad om een keer goed te discussiëren over wat wel en niet mee willen nemen. Op dit moment pakken we als budget precies hetgeen wat we van het Rijk krijgen. En wellicht zouden we daar, en niet alleen ... Maar we doen er meer mee dan de wettelijke taken. Dus daar zouden we nog op termijn best een keer een goede discussie over kunnen hebben. Ik denk niet dat die helemaal past binnen dit plan van aanpak, maar het is wel iets waar we denk ik als raad eens een keer, misschien met de kadernota sociaal domein, even heel goed over moete nadenken voor de toekomst.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ja, dank u wel. Ja, fijn om dat te horen van **mevrouw Koopman**. Inderdaad, de kadernota leek me daar ook een goede aangelegenheid voor. Ik vond dat een mooie aanleiding om dat toch eventjes alvast, ja, het in te leiden. Dus goed, reactie op **GroenLinks**, lijkt me goed om dit inderdaad te initiëren. Dan heb ik nog twee openstaande vragen aan de wethouder. Maatschappelijk rendement dat wij krijgen uit de investering die wij in de jeugd doen, hoe gaan wij dit meetbaar maken? En is er enig inzicht wat de kosten van de controle zijn ten opzichte van het totale budget?

Mevrouw Kames (RB): Allereerst bedank ik mevrouw Bentvelzen voor haar beantwoordingen en haar toezeggingen om te gaan kijken wat betreft de huisartsen en ook wat betreft de Ooievaarspas. Maar ik zal bijna een oproep willen doen aan mijn collega's die ook in de landelijke partijen zitten, dat ik misschien denk wat misschien een oplossing voor de jeugdzorg zou zijn, is ook weer de dienstplicht terug te gaan voeren. En misschien zelfs de schoolkleding, om het pesten en dergelijke tegen te gaan, wat er nu gebeurt.

Dus misschien is dat wel een oplossing om ook zo de kosten wat minder te gaan doen. Dat was een oproep van mij. Misschien ... Ja, het is ... Het kwam ineens uit mezelf, het kwam bij me op. Ik denk, ik ga hem toch even erin gooien.

Wethouder Bentvelzen: En ik ga proberen het kort te houden. **Mijnheer Ezinga** die heeft mij nog gevraagd, waarom is er niet eerder geacteerd op het oneigenlijke gebruik. Nou, oneigenlijk gebruik wordt in principe altijd naar gekeken, mijnheer Ezinga. Hiervoor zijn veel maatregelen in het proces zelf. Het meest voorsprekende, of nou ja, voorliggende voorbeeld, dat is dat we de verplichte accountantscontrole hebben. En kwaliteitseisen om überhaupt mee te doen, als de kwaliteitseisen waar een aanbieder aan moet voldoen, om überhaupt mee te doen als aanbieder aan het zorglandschap. Daarnaast doen we een aantal onderzoeken opnieuw. U gaf ook aan, het stapelingsonderzoek. Nou, dat is een onderzoek die we opnieuw uitvoeren, omdat er best een deel nieuwe klanten zijn bijgekomen de afgelopen tijd. Dus nou, ik hoop dat ik daarmee een enigszins bevredigend antwoord geef. U heeft mij nog gevraagd, kijkt ... Nou ja, is de waarborging van de kwaliteit ... Blijft de kwaliteit gewaarborgd? Ja, we hebben prioriteit gelegd bij de besteding van ... Tenminste, bij een andere organisatie van het jeugdteam, laat ik zo noemen. Dat heeft veel winst opgeleverd. En of dat in de kwaliteit inboet, dat verwacht ik niet. Maar we houden uiteraard vinger aan de pols. En ook is er in die andere manier van organiseren nagedacht over hoe kunnen we nou de juiste functies neerzetten op de juiste plek, dus het juiste poppetje op de juiste plek, om de kwaliteit juist te borgen. Dus daar is heel veel aandacht voor geweest toen we dit gingen inzetten. Dan is er door mevrouw Koopman nog een vraag gesteld, die zij in eerste termijn vergeten was, over de externe review. Nou, dat onderzoeksbureau heeft nog geen definitief rapport opgeleverd. Daar was ik zelf ... Had ik wel gehoopt, zodat die bij de stukken zou zitten vandaag. Ze hebben wel een tussentijds resultaat aangegeven. En over ... In dat beeld komt naar voren dat we zowel regionaal als lokaal een goede set maatregelen hebben geformuleerd in ons actieplan. En dat is, vind ik, een plezierige bevestiging. SODA, dat is het bureau dat dat voor ons doet, die plaats een aantal waardevolle kanttekeningen, dat dan weer wel. En geeft deze punten nog verder aan te onderzoeken. Dat zijn de volgende punten. Aandacht voor de uitvoering van de maatregelen, het evenwicht tussen jeugd en WMO en de uitvoerbaarheid, doorlooptijd en de financiële vertaling. Op die punten vindt dus nog nader onderzoek plaats. En we verwachten de eindrapportage met om en nabij twee à drie weken. En zodra ik die heb, zal de raad er natuurlijk ook kennis van kunnen nemen, dan zal ik die delen. En u heeft mij gevraagd, hoe wordt de raad nou op de hoogte gehouden van de voortgang en de acties. Volgens mij heeft **Beter Voor Rijswijk** mij dat ook gevraagd. En het voorstel van mij is om periodiek aan de raad terug te koppelen over de voortgang op het actieplan en om dit te koppelen aan de cycli die we hebben als het gaat om financiële besluitvorming (toezegging). Dus de financiële besluitvormingscyclus aan de raad, om daar ook dit actieplan aan te koppelen en u op de hoogte te stellen van de voortgang als het gaat om de acties en de maatregelen die we daarin voeren. Ja, kwaliteit waarborgen is ook door de heer Van Dam nog aangegeven. Maar daar ... Ja, dat doet niet onder, ook niet bij de Q-controle. Het is niet zo dat als die Q-controle plaatsvindt, dat we zo'n kind direct laten vallen. Daar zit nog wel een ... Nou, daar zit wel iets tussen, zodat het kind daar geen last van ervaart. Dus ja, we doen er alles aan om de kwaliteit te waarborgen en om een kind niet tussen wal en schip te laten vallen, **mijnheer Van Dam**, want dat is denk het belangrijkste. Dan heeft **mevrouw Jansen** nog aangegeven, van de Partij van de Arbeid, is het nou niet zo dat de T-medewerker die we hebben aangenomen naast die kwaliteitsmedewerker een soort van dubbeling is? Nou, mevrouw Jansen, ik moet u denk ik blij maken dat de T-medewerker een best-practices is van de gemeente Den Haag die ik heb overgenomen. Dus ik ben dan eigenwijs en dat heb ik gelijk maar doorgevoerd hier in Rijswijk. En de kwaliteitsmanager die heeft weer een bredere taak dan de T-medewerker. De T-medewerker die kijkt voornamelijk naar de passendheid en naar de zorg en naar de duur daarvan. Dus ik denk niet dat dat een negatief effect heeft. Ik denk eerder dat de T-zorgmedewerker, of de T-medewerker, naast de kwaliteitsmedewerker een extra stukje kwaliteit biedt in onze gemeentelijke lijn. De resultaten van de best-practices, vraagt u mij, wanneer kan ik die dan verwachten? Nou goed, ik heb net aangegeven dat alle maatregelen en voortgang die ik in het actieplan heb ... Het is een levend document, dus als er best-practices zijn die ik hier kan doorvoeren, dan neem ik die mee in de voortgangresultaten van de raad (vervolg toezegging). En die heb ik net aangegeven, neem ik mee in de financiële besluitcyclus van de gemeenteraad Rijswijk. Dus daar zal ik dan ook, als er een best-practices vanuit het land is die ik kan doorvoeren, zal ik die meenemen en zal ik u daarover rapporteren. En ik let echt heel goed op het preventief kader. U geeft aan van nou, het is best wel, het wordt best wel uitgekleeft. Maar naar mijn weten is er volgens mij door de raad ook unaniem besloten om €450.000 onlangs toe te voegen aan de welzijnsnota, dus daar zit ook een stuk preventie in. En ik denk dat daarmee een aardig gedeelte geborgd

is. Gemeentebelangen Rijswijk die heeft mij nog gevraagd naar de **kosten van de controle ten aanzien van het hele budget. Nou, die vraag moet ik u verschuldigd blijven, maar daar kom ik graag nog bij u op terug (toezegging), mevrouw Van Amerongen**, want dat weet ik niet. Het maatschappelijk rendement. Dan neigt u volgens mij te bedoelen, een MKBA. En dat is nog wel iets veel meer, of tenminste, veel groter dan het actieplan. Dus dat is nu niet hetgeen wat we beogen met plan van aanpak of actieplan zoals die nu voorligt. Een MKBA dat vraagt echt nog wel heel veel meer van de gemeente en van ons. En dat was mijn tweede termijn, voorzitter.

De voorzitter: En daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit agendapunt.

12. IB 20 165 Beleidsnota 'onderwijsachterstandenbeleid en peuteropvang'

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt. We hebben nog twee informatiebrieven op de agenda staan. En als we daar net zo lang over gaan doen per brief als dat we over de afgelopen hebben gedaan, dan zitten we hier tot middernacht. Dus ik wil u verzoeken om iets puntiger te zijn in uw betoog over deze informatiebrieven. Allereerst gaan we dus naar de informatiebrief IB 20 165 Beleidsnota 'onderwijsachterstandenbeleid en peuteropvang'. Steek vooral uw hand op als u daarover het woord wilt voeren. Allereerst, deze is geagendeerd door de fractie van de Partij van de Arbeid. Dus ik zal allereerst mevrouw Van Nunen het woord geven. Mevrouw Van Nunen, ga uw gang.

Mevrouw Koopman (D66) (van de orde): Vorige keer zijn er al een aantal vragen ingediend door partijen. Worden die direct door de ... Want die zijn volgens mij ook gesteld ... Worden die meteen meegenomen? Of moeten we die gewoon nu opnieuw stellen?

De voorzitter: Dat is aan u. Mevrouw Van Nunen, ga uw gang.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, ik zal uw advies goed ter harte nemen en het kort houden. Ik las vanavond dat er een nationaal programma aanpak onderwijsachterstanden door de minister wordt gepresenteerd morgen. Ik denk dat dat heel goed is. Maar dat is ook meteen het bruggetje eigenlijk naar wat ik wil zeggen over deze IB. Kijk deze beleidsnota is als een IB naar ons toegekomen. En gezien de inhoud hiervan, die vooral over wettelijke taken gaat, vind ik dat niet eens zo vreemd. Maar ik had liever, en daar sluit ik dan aan bij de fractie GroenLinks, een hoger ambitieniveau gezien en dus een raadsvoorstel. Maar wat er nu in staat is IB-waardig om het zo maar te noemen. Want dat gaat voornamelijk om, zoals u zelf ook al aangaf, wethouder, eerder, om wettelijke taken. Dus wat wij kunnen stellen aan vragen, met betrekking tot deze IB, die hebben vooral dan ... Die vragen hebben dan vooral betrekking op aantallen leerlingen, voor welke type van peuteropvang deze kinderen in aanmerking komen, welke geldstromen er zijn, wie er nog mogelijk niet geplaatst kunnen worden? Allemaal, ja, wettelijke taken en technische vragen. En wij als Partij van de Arbeid zouden het juist zo graag hebben over uw ambitie. Ik heb, en dan in bredere zin ook, als het gaat om onderwijsachterstanden, dan hebben we het over een veelzijdige ontwikkeling van leerlingen, en niet alleen op basis van wie waar zit in welk programma. Ik heb u vanmiddag een mooi voorbeeld daarvan kunnen overhandigen van een wat hoger en breder ambitieniveau, door u een aanpak, een actieplan, voor thuisondersteuning aan te bieden met betrekking tot taalontwikkeling en leesplezier. Nou, dat is nou precies een voorbeeld van hoe ik het graag zou willen zien in een echt raadsvoorstel. Want dat heeft namelijk betrekking op veel meer dan wat u nu in deze IB aan de orde stelt. En dat vind ik ook een veel interessanter onderwerp, omdat we het hebben over wat willen we nou eigenlijk bereiken met onderwijsachterstandenbeleid? En wat willen we bereiken met peuterspeelzaalwerk? Of willen we gewoon voldoen aan het aantal kinderen dat daar geplaatst moet worden, zonder dat we kijken naar de effecten ervan, naar de resultaten ook weer in de latere schoolloopbaan? Dus mijn eigenlijk basale vraag aan de wethouder is, kan naast deze IB-brief ... Is de wethouder bereid om naast deze IB-brief, en is het te motiveren, in ieder geval vanuit de Partij van de Arbeid, om een raadsvoorstel aan ons te presenteren rondom een breder aspect, een bredere visie op onderwijsachterstandenbeleid en meerdere invalshoeken? Ik denk dat de scholen daar blij mee zouden kunnen zijn, want zij kunnen het ook namelijk niet alleen. Zij kunnen het niet in die aantal uren dat zij onderwijs bieden onderwijsachterstanden verminderen of wegwerken, ondanks alle inspanningen. Want laat dat wel even gezegd zijn, daar heb ik heel veel waardering voor. Maar ik ben heel benieuwd naar het antwoord van de wethouder op mijn vraag.

De voorzitter: Dan mevrouw Schröter, als mede-indiener van het verzoek tot agendering. Dus ga uw gang.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Wij vinden het een heldere beleidsnota met de wettelijke taken en de gestelde doelen met resultaatafspraken, zoals die benoemd zijn. We hadden een paar vragen over de bijlagen. Aan het eind van de ochtend wordt er in de peuterspeelzaal een gezamenlijke lunch gebruikt met een voorlichting. Wij vroegen ons af of daar de effecten ook gemeten worden van deze gezamenlijke lunch. En of het mogelijk is om het wat meer integraal aan te pakken, omdat de oorzaak van de taalachterstanden vaak in het gezin ligt, en de ouders hier ook een belangrijke rol in hebben. En in de bijlagen is er een subsidieplan, -aanvraag, benoemd, taalplannen, waarin staat dat er maar voor 25% materiaal mag worden aangeschaft en 75% voor activiteiten bedoeld is. We vroegen ons af of dit niet een flinke belasting is voor de school, omdat daar echt wel veel plannen uitgevoerd moeten worden. En daarnaast kan ik me voorstellen dat er juist interesse is om veel materialen aan te schaffen. Juist omdat kinderen ook altijd naar school gaan en afhankelijk zijn van ouders om naar de bibliotheek te gaan. Dus wij stellen ... Wij kunnen ons voorstellen dat daar ook behoefte aan is. En dat was het, dank u wel.

De heer Van den Berg (BVR): Een paar vragen van Beter Voor Rijswijk. Ik steek van wal. In Rijswijk is er een peuteropvang vanaf 2,5 jaar. In andere gemeenten, bijvoorbeeld Den Haag en Delft, is de peuteropvang al vanaf 2 jaar. Kan de wethouder aangeven waarom er dit verschil is tussen de gemeentes en de gemeente Rijswijk. Is er op één van de peuterschoolzalen in Rijswijk al een HBO-coach VVE actief? En zo nee, wanneer willen we deze implementeren, gezien deze per 1-1-2022 verplicht wordt. Eén van de beleidsvoornemens die vernoemd is, is de mogelijkheid te onderzoeken of leerlingen langer dan een jaar kunnen deelnemen aan de wereldgroep. Kan de wethouder ons aangeven wanneer dit onderzocht wordt, en op welke termijn de uitkomst kan worden gedeeld met de raad? De volgende vraag, zijn er momenteel wachtlijsten voor peuteropvang in Rijswijk? En is dit voor de doelgroep peuters of als niet zijnde de doelgroep peuters, dus de normale peutertjes. Ouders die geen kinderopvangtoeslag krijgen, kunnen een tegemoetkoming krijgen van de gemeente. Op welke gronden zijn deze gemeentelijke tegemoetkomingengrenzen bepaald? Is dit een wettelijke vereiste of is dit naar eigen invulling vanuit de gemeente gedaan? Vanuit de omliggende gemeente, de H3-, de H4-, de H5- of H10-verbanden, doen we heel veel, terwijl het juist nu bij dit weer niet gebeurt. Kunt u aangeven waarvoor deze samenwerkingsverbanden er niet nu zijn? En de nota gaat ook over onderwijsachterstandbeleid. Onze fractie leest veel over peuteropvang, VVE, et cetera, et cetera. Maar wat we niet over lezen, is dat als kinderen wat groter zijn. Zo heeft onze buurgemeente Delft en Den Haag een kopklas voorzien in z'n basisschool en voortgezet onderwijs. Deze gemeenten zetten in op een kopklasvoorziening voor leerlingen die uitstromen in groep 8, maar een niet passend schooladvies hebben door bijvoorbeeld taalachterstand. Kan de wethouder hiernaar kijken en het eventueel mogelijk maken om deze kopklasvoorzieningen ook in Rijswijk te realiseren? Een andere vraag, maar gewoon van wat makkelijker lezen. Wat is de rede dat van de bijlagen in plaats van hoofdstukken in de beleidsnota? Hoofdstukken leest wat mij betreft toch wat beter, of wat Beter Voor Rijswijk betreft, wat makkelijker. En de laatste vraag voor nu is, we missen een paragraaf met een uiteenzetting van de financiën, geldstromen en budgetten in dit overzicht. En dit is het voor de eerste termijn voor Beter Voor Rijswijk.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, zoals **mevrouw Van Nunen** ook al aangaf, hebben wij inderdaad al opmerkingen gemaakt over het feit dat deze beleidsnota als een IB naar de raad wordt gestuurd. Nou, de wethouder gaf toen aan dat het gaat om een uitvoering van wettelijke taken. En ja, dat is het inderdaad. We vragen ons dan ook echt af waarom deze nota onderwijsachterstandenbeleid heet. Het is geen nota namelijk waar onderwijsachterstanden mee worden aangepakt, maar het is vooral een beschrijving van de uitvoering van de wettelijke tijden van vroeg- en voorschoolse educatie. Om de onderwijsachterstanden echt aan te pakken, moeten we echt veel meer doen dan ons alleen maar richten op de taalontwikkeling bij peuters. Het moet ook gaan om kennis en vaardigheden die niet alle kinderen van huis uit meekrijgen, zoals ook bewegingsonderwijs, cultuureducatie, natuureducatie. Nou ja, noem het maar op. En daarnaast staat in deze nota beleidsonderwijsachterstanden, of onderwijsachterstanden, wat ons betreft ook beschreven wat de gemeente gaat doen om segregatie in het onderwijs tegen te gaan. Maar in deze nota komen deze onderwerpen helemaal niet aan de orde. En sterker nog, met dit voorstel wordt het verschil tussen peuters met een indicatie en peuters zonder een indicatie eigenlijk alleen maar groter. We vinden het echt pijnlijk dat deze beleidsnota als IB met deze titel naar de raad wordt gestuurd. En juist in een tijd waarin steeds duidelijker wordt dat niet ieder kind gelijke kansen heeft. En ook een tijd waarin we door corona deze ongelijkheid alleen maar verder wordt vergroot. Dus dit is echt niet de nota waarmee we gaan zorgen dat alle Rijswijkse kinderen dezelfde kansen krijgen. En wij gaan hier dan ook geen technische vraag stellen over allerlei details uit deze nota. Maar we vragen de wethouder, net als de PvdA, wanneer zij serieus werk gaat maken van onderwijsachterstanden en kansengelijkheid. En we vragen de wethouder

ook om hier met een raadsvoorstel, met wat de titel onderwijsachterstandenbeleid ook echt verdient, mee te komen.

De heer Ezinga (VVD): Ik ga het kort houden, en ik sluit mij aan bij mijn vorige collega. En ik heb één hele, ja, duidelijke vraag. Kan de wethouder mij in een betoog goed beargumenteren waarom zij vindt dat dit een onderwijs achterstanden beleid nota is voor de gehele sector, de hele leeftijdsgroep. En dan wil ik daar graag eigenlijk wel een inhoudelijk betoog op horen. Want zoals hij nu is, voel ik hem eigenlijk niet zo. Dus ik laat mij graag overtuigen daarin. En die vraag laat ik ook even voor het eerste termijn, en dan heb ik misschien nog wat toetjes over voor de tweede termijn.

Mevrouw Koopman (D66): Nou, ik denk dat dit wel een belangrijk onderwerp is in de beleidsnota. En goed dat er nu aandacht aan besteed wordt. We willen allemaal voorkomen dat onderwijsachterstanden ontstaan en bevorderen dat al opgelopen achterstand verminderd. Dat is in deze tijd natuurlijk nog veel actueler, want door corona lopen de achterstanden verder op. Ieder kind verdient een goede start. En het stimuleren van jeugdigen om op te groeien in een taalrijke omgeving, en de kans te krijgen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen, is voor D66 super belangrijk. Maar ik ben wel benieuwd hoe de wethouder de vragen van **mevrouw Van Nunen**, **mevrouw Kistemaker** en **de heer Ezinga** beantwoord, want ik denk ook dat er meer gedaan moet worden dan de wettelijke taken om ieder kind gelijke kansen te geven.

Wethouder Besteman: En dank ook aan de leden van de raad. Inderdaad, om te beginnen met het goede nieuws dat **mevrouw Van Nunen** inderdaad brengt, van de minister, dat er extra geld komt om inderdaad, als het gaat om corona, aanvullingen te doen en achterstanden weg te werken. Ik denk dat dat heel goed nieuw is, en dat is ook waar gemeenten zich onlangs nog vorige week op het VNG-congres voor hebben ingezet. Dus dat is absoluut nodig en van groot belang. Het onderwijsachterstandenbeleid, dat is, om het maar even in het kader te schetsen, gaat uit van de wettelijke taken inderdaad, een aantal leden van de raad hebben dat al gezegd, zoals het Rijk gemeenten heeft gevraagd die uit te voeren. En het gaat om de dreigende en de achterstanden op het gebied van Nederlandse aantal pakken. En ik ben het ook zeker met **mevrouw Van Nunen** eens, met **mevrouw Kistemaker**, en ook de opmerking van **de heer Ezinga**, dat deze nota niet voorziet in het totale aanpak om onderwijsachterstanden, et cetera, helemaal te denken. Nee, dat klopt inderdaad volledig. We hebben daar natuurlijk verschillende bouwstenen voor die als het gaat om talentontwikkelingen, kinderen die het beste uit zichzelf kunnen halen, gelijke kansen creëren, in te ondersteunen. Dan kunt u bijvoorbeeld denken aan het leveren van kwalitatief goede kinderopvang, de aanpak van leerplicht, thuiszitters aanpakking, de onderwijshuisvesting. We zijn bezig met speelbeleid, nota buiten spelen, ruimte voor kinderen om zich vrij te ontwikkelen, buiten te spelen, sociale vaardigheden op te doen, met andere kinderen samen te leren spelen, et cetera. En natuurlijk ook de talentontwikkeling die we inzetten vanuit de buitenschoolse activiteiten, zoals de team brede impulsen, lopen nu op dit moment ook heel veel activiteiten waar de kinderen activiteiten kunnen doen op het gebied van taal, in aanraking kunnen komen met kunst en cultuur, techniek, natuur. Nou, en vanuit die activiteiten ook hun talenten kunnen ontwikkelen en hun sociale vaardigheden verder kunnen ontwikkelen en vormgeven. En alles komt bij elkaar in de kadernota jeugd en onderwijs. Uw raad weet, wij zijn daar nu nog een slag op aan het maken, collega Bentvelzen en ik. Maar daarin treft u de hele visie aan van hoe wij in Rijswijk die kinderen allemaal, nou, zo goed mogelijk zichzelf willen laten kunnen ontwikkelen en het beste uit zichzelf kunnen halen. Dus dat misschien even als context, voorzitter. Dan ga ik even alle vragen langs als dat lukt. Ik moet even door mijn aantekeningen heen. Nou, in het kader van de wettelijke taak is de gemeente verantwoordelijk voor de voorschoolse educatie. En die is, zoals **de heer Van den Berg** van BVR zegt, inderdaad wettelijk gezien ook vanaf 2,5 jaar tot 4 jaar. En de basisscholen zijn verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie en die start in groep 1 en 2, en moet ervoor zorgen dat kinderen zonder achterstanden in groep 3 kunnen beginnen. We zijn gestart in samenspraak met het onderwijs om te kijken hoe we de gelden vanuit het Rijk die geoormerkt zijn, willen besteden in Rijswijk. En dat is destijds geweest op een onderwijsconferentie in het najaar van 2019. Daar zijn we samen met onderwijs en kinderopvang aan de slag gegaan om te kijken hoe we dat in Rijswijk kunnen doen. En inderdaad, zeg ik dan maar even tegen **mevrouw Schröter**, om het onderwijs daar zoveel mogelijk in te ondersteunen. Want dat is natuurlijk de bedoeling. En dat is ook waar **mevrouw Van Nunen** volgens mij een heel duidelijk pleidooi voor houdt. En dat is, daar ben ik het van harte mee eens. En ook de waardering die zij uitspreekt natuurlijk voor het onderwijs is evident. Want daar is ook, nou ja, de laatste jaren natuurlijk veel voor de kiezen gekomen. En desalniettemin hebben we toch gekeken naar hoe we dit beleid kunnen vormgeving

binnen inderdaad de wettelijke taken. Maar goed ook is er ruimte gevonden voor extra ambitie. En dat betekent toch wel dat we ook naast die wettelijke taak nog mogelijkheden hebben gezien om dat in te richten. Zo is er bijvoorbeeld in overleg met het onderwijs gekomen tot de lijn om de overgangen tussen de verschillende vormen van onderwijs van voorschoolse educatie naar kleuter, van kleuter naar basis en van basis ook naar po, beter in te richten en te ondersteunen. We zijn aan het kijken of we ook aanbod kunnen ontwikkelen voor achterstandsleerlingen in hogere groepen. Dus ik denk dat dat een heel belangrijk punt is om ook die achterstanden blijvend goed weg te kunnen werken. En we onderzoeken ook nog of er mogelijkheden zijn voor een wereldgroep voor de kleuterleeftijd. De topklas **waar de heer Van den Berg** ook naar verwijst, die is ook in Rijswijk aanwezig. En even kijken, dan loop ik nog even door de andere vragen heen. De wachtlijsten waar de heer Van den Berg naar vraagt. Nou, die zijn er niet, want er is voldoende aanbod. De grenzen van de tegemoetkomingen. Daarbij volgen we zoveel mogelijk de rijksrichtlijnen, zeg ik ook nog maar even tegen heer Van den Berg. En als het gaat om onderwijs in algemene zin, werken we ook samen met Den Haag en Leidschendam-Voorburg vanuit de wettelijke onderwijssamenwerkingsverband. Even kijken. Dan heb ik ook nog een aantal vragen van **het CDA** genoteerd. Mevrouw Schröter vraagt naar de lunch die wordt gegeven op de peuterspeelzaal. Die is ingevoerd in het najaar van 2020, dus daar is, nou ja, nog vanwege corona niet heel veel effect over te zeggen. Als het gaat om de subsidieaanvraag taalplannen dat met lokaal geld wordt gefinancierd voor een deel, is inderdaad zo dat er voor 25% materiaal aangeschaft mag worden en 75% in activiteiten worden gestoken. U vraagt zich af of dat geen belasting is voor de school. Nou, die taalplannen worden binnen de jaarlijkse beleidscyclus van de school meegenomen. Dus in die zin is dat geen, nou ja, extra belasting voor de scholen. En dit is ook tot stand gekomen in overleg en in samenwerking met de scholen, dus met onderwijs. Dus dat is denk ik ook goed om even te melden. Even kijken, moet ik er nog even doorheen.

De voorzitter: Nou ja, wellicht, wethouder Besteman, dat u ook nog in kan gaan op wat mevrouw Van Nunen en mevrouw Kistemaker en de heer Ezinga hebben gezegd?

Mevrouw Besteman: Zeker. Ik heb dat in mijn beleving ook al gedaan, voorzitter, door te verwijzen ook naar de kadernota jeugd en onderwijs waarin we die verschillende bouwstenen bij elkaar brengen. En waarin we ook, nou ja, goed, de wettelijke taken maar ook de niet wettelijke taken, zoals we die bijvoorbeeld vanuit de team brede impuls inzetten, nou ja, uiteen hebben gezet. En daarin ook een overzicht willen geven, zodat dat voor uw raad ook helder is. Ik wil ook nog even **mevrouw Van Nunen** hartelijk danken voor ook het aanpak taalbeleid, of taal en leesplezier thuis. Ik waardeer het enorm, het initiatief dat de Partij van de Arbeid heeft genomen. En ik ken ook de betrokkenheid van mevrouw Van Nunen op dit onderwerp. Dus ik ga het even rustig bestuderen, ik heb het nog niet helemaal kunnen lezen. En ik zal ook zeker kijken in hoeverre we dat kunnen incorporeren in de lopende zaken en de beleidsplannen. Nou, voorzitter, volgens mij ben ik er goeddeels doorheen. Tot zover maar even in de eerste termijn, voorzitter.

Tweede termijn

De voorzitter: Ja, dan gaan we door naar de tweede termijn. Mevrouw Van Nunen, u heeft vast wel iets in de tweede termijn. Maar ik hoor u nog niet.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Nou dank wethouder, voor de beantwoording van met name van de vragen van de andere partijen. Tenminste, die heel specifiek ingingen op wat ik al eerder in mijn eerste termijn zei, de technische zaken. Interessant om te horen trouwens die antwoorden, daar niet van hoor. Maar u weet, net zoals wij allemaal denk ik, dat onderwijsachterstanden gewoon heel hardnekkig zijn, al jaren. En die achterstanden die vragen om beleid met lef, en soms ook met onorthodoxe maatregelen. En ik denk met het beantwoorden van de vragen rondom de wettelijke verplichtingen, de wettelijke taken, dat we niet zo heel veel verder komen dan wat we nu al doen, en wat we met grote inspanning en kwaliteit doen in het onderwijs. Maar ik wil zo graag, en volgens mij wil **D66** en **GroenLinks** willen dat ook, wat stappen zetten op weg naar een kansrijkere toekomst voor onze Rijswijkse kinderen. En dat u zegt, ja, de innovatie of de ambitie zit in de overgang van, wat u zei hè, peuterspeelzaalwerk, dus voorschoolse naar vroegschoolse, en van vroegschoolse weer naar het onderwijs daarna. Ja, dat vind ik gewoon procedurele zaken. Dat is heel belangrijk, dat er een goede overdracht plaatsvindt en dat er gekeken wordt naar waar komt een kind vandaan en nu zit het bij ons en waar staat het dan? Maar ja, dat vind ik eigenlijk normaal, eerlijk gezegd. Dat is gewoon overdracht van en leerproces waar een kind in zit, en waar op dat moment een nieuwe

school weer mee verder gaat. Ik beschouw dat toch eigenlijk niet als een hele innovatieve, met alle respect, maatregel. Hoewel die wel noodzakelijk is, dat voorop. Ik wil u dus nogmaals de vraag stellen, ook op basis dadelijk van een kadernota jeugd en onderwijs, die we nu nog niet hebben, maar die er gaat komen, of u bereid bent om, en dan ook misschien met wat, dat zei ik geloof ik vanmiddag ook, misschien met uw collega's. Want onderwijsachterstanden, net zoals mevrouw Kistemaker dat ook zei, hebben niet alleen betrekking op onderwijs. Hebben betrekking op algemene ontwikkeling en op vaardigheden die verder gaan dan alleen de onderwijspoot. Bent u bereid ook om daar een grote stap, een grotere stap in te zetten dat u nu doet met deze nota? Want ja, deze nota die gaat voor veel scholen natuurlijk werken als een continue, ja, document. Van waar moeten we aan voldoen, en voor de gemeentelijke financiële stromen ook. En wat krijgen we van het Rijk, en wat doen we in interregionaal verband? Ja, ik word er eigenlijk niet zo heel erg enthousiast van, als ik dat mag zeggen. Dus ik hoop, en ook met wat ik u vanmiddag liet zien, die passen niet alleen in de huidige kaders, maar die gaan ook wel zover dat ze soms vragen om buiten de lijntjes te kleuren en steviger platforms te maken rondom, in dit geval, waar ik mijn aandacht op heb gefocust, taal. Maar ik vraag natuurlijk in het kader van deze IB ook naar grotere ambities op andere vaardigheden. Bent u bereid om nogmaals die nieuwe aanzet, daarmee zou ik u als onderwijswethouder enorm, ja, steunen. Bent u bereid om verder te gaan dan de wettelijke taken die op dit moment in deze IB staan. Dat is nogmaals mijn vraag.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Sorry, ik kreeg hem niet van dempen af. Ja, wij willen de wethouder danken voor het beantwoorden van de vragen. En goed om te horen dat de brede visie inderdaad nog verder uitgewerkt wordt. We kunnen ons voorstellen dat we het stuk kansengelijkheid breder is dan alleen op de onderwijsachterstanden waar het nu ook over gaat. En dat dat nu ook niet in één nota zoals deze te vangen is. Daarnaast is het goed om te horen dat taalplannen met school is opgesteld. En wij zijn ook van mening dat ouders primair aan zet zijn. Dus dat het goed is om hen te motiveren en te enthousiasmeren, bijvoorbeeld om die lunchen bij te wonen en ook om hen wel breder ook mee te nemen. Ouders zijn echt wel belangrijk, ook in stukken taal en onderwijsachterstanden. Dus we zouden dat wel graag zien dat dat wat breder opgepakt wordt. En dat was het, dank u wel.

De heer Van den Berg (BVR): Voorzitter, bedankt voor de beantwoording door de wethouder van de vragen. Een aantal vragen zijn nog niet helemaal beantwoord. En die zal ik nog een keer weer de revue laten passeren. Eén van de vragen was, waarom hanteren we in Rijswijk een 2,5 jaar regeling en de omliggende gemeenten 2 jaar? Zouden de kinderen eventueel iets eerder kunnen? Wat is daaraan ten grondslag? Dan de HBO coach VVE had ik nog geen reactie op gehoord. En de financiële paragraaf die ontbreekt. Misschien dat ik er overheen gelezen heb, maar daar zou ik toch ook nog wel graag een antwoord op willen hebben. Dat is het voor Beter Voor Rijswijk voor de tweede termijn.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, ik had de vraag gesteld of de wethouder serieus werk wil gaan maken van onderwijsachterstanden en kansengelijkheid. Maar ik heb daar nog niet echt een heel duidelijk antwoord op gekregen. Want het is een beetje een pingpongspelletje aan het worden. In de kadernota jeugd en onderwijs zoals die een paar weken geleden voorlag. Daar werd verwezen naar deze beleidsnota als het gaat om onderwijsachterstanden. Nu bespreken we deze nota en dan wordt er weer verwezen naar de kadernota jeugd en onderwijs. Dus ja, wat ons betreft is die urgentie echt hoog. En wij hebben er een heleboel ideeën bij, ik heb er ook al een paar genoemd, en **de PvdA** heeft er al een paar genoemd. Dus nogmaals de vraag, wilt u met een raadsvoorstel komen op korte termijn, om over dit onderwerp tot een aanpak te komen.

De heer Ezinga (VVD): Nou ik had ook één vraag inderdaad die sloot inderdaad aan op **mevrouw Van Nunen en mevrouw Kistemaker**. En ik heb inderdaad deels een antwoord van de wethouder gekregen. Ik deel eigenlijk wel de mening van **mevrouw Van Nunen**. Ik denk dat er een bredere aanzet nodig is om een goede visie te creëren rondom de problematiek die hierop heerst. Integraliteit rondom het algemene ontwikkeling mist wat mij betreft hierin. We kunnen ons wel sec houden aan de wettelijke taak en daar de omschrijving aan geven, maar daarmee heb je een gemiste kans en daarmee zou je denk ik ook een strakkere verbinding moeten creëren. En mijn excuus dat ik dan ook zo abstract erin blijf, maar ik kan het zelf ook niet zo één, twee, drie, oplepelen. Je zal toch een strakkere verbinding moeten creëren met die andere visies die we aan het creëren zijn op dit fenomeen als zodanig. En daarvoor moet er denk ik toch echt even goed worden nagedacht hoe we dat af gaan bakenen. Maar dat we nu te mager zijn op dit onderwerp, als het gaat om deze nota, dat staat bij mij eigenlijk nu wel een beetje bovenaan. Ik kan het

toch niet laten om twee inhoudelijke vragen te stellen, omdat die gewoon, ja, staan. Kunt u iets vertellen over de kennisoverdracht wanneer verhuizing plaatsvindt? Ik kon er even niet één, twee, drie, iets op vinden. Maar normaliter wordt dat altijd wel gedaan. Maar het lijkt me wel verstandig om dat eventueel in de nota op te nemen. En de resultaten die eventueel worden opgedaan en de afspraken die we hier maken en de opdracht die we uitvoeren, hoe komen die eigenlijk weer terug, hoe gaan we die monitoren? Kunt u daar nog even wat over zeggen in ieder geval? Voor zover mijn termijn.

Mevrouw Koopman (D66): Ik heb geen tweede termijn.

Wethouder Besteman: Dank ook aan de leden van de raad. Om te beginnen met de **Partij van de Arbeid**, en ik heb dat geluid bij meerdere fracties gehoord. Uw raad is op zoek naar beleid met lef hoor ik mevrouw Van Nunen zeggen. Nou ik ben daar zeker ... Ik sta daar zeker open voor, laat ik dat om te beginnen zeggen. Maar wat ik ook wil markeren, en ik denk dat dat wel heel erg belangrijk is, dat we deze nota in overleg, maar ook na afstemming met het onderwijs en de kinderopvang, hebben opgesteld. Dus dit is ook de ambitie die het onderwijsveld en de kinderopvang in Rijswijk hebben. Dus ik wil daar niet aan voorbijgaan. Ik vind dat belangrijk dat de partners in het veld, en ook de, nou ja, de partners met kennis hierachter staan. En het is inderdaad, wat mevrouw Van Nunen ook zegt, wat we doen dat doen we ook goed. En zo is het ook. En we hebben nu ook als ambitie gesteld, ik noem maar wat, dat 90% van de peuters ook echt gebruik gaat maken van het aanbod dat we nu aanbieden. Die doelstelling was er voorheen niet. Dus ik kan u niet zeggen hoe het in het verleden was. Maar we hebben wel nu gezegd met elkaar, we maken concrete doelstellingen en die gaan we ook meten en die gaan we monitoren. Dan meteen ook even naar dat monitoren over te stappen waar **de heer Ezinga** ook een vraag nog over heeft gesteld. We voeren met het veld samen op overeenstemming gericht op overleg. En daarin monitoren we de afspraken, de ambities, waar staan we. We maken daar prestatieafspraken. Dus dat gaat heel gestructureerd en ook behoorlijk efficiënt. Als het gaat om verhuizing, want daar heeft de Ezinga ook nog een hele concrete vraag over gesteld, die zit in de procedure opgesloten die het onderwijs volgt bij verhuizing. Dus dat is absoluut gecoverd. Dan nog even terug. Want ik was bij de **Partij van de Arbeid** nog gebleven, voorzitter. Mevrouw Van Nunen refereert ook naar de overgang tussen onderwijs en de onderwijsfasen, om het maar zo te zeggen. Ja, en mevrouw Van Nunen noemt dat een beetje procedureel. Nou, ik zou dat toch wel willen bestrijden, want we weten ook vanuit het andere leerplichtgebeuren dat bij de overgangen tussen de verschillende onderwijsvormen juist de uitval plaatsvindt. Dus we willen daar juist niet vanuit de procedure naar kijken, maar juist gericht op het effect dat we daar willen bereiken, namelijk het tegengaan van uitval tussen die overgangsfases. Dus dat is zeker van groot belang. En ik ben het wel met mevrouw Van Nunen eens, voorzitter, dat het bestrijden van onderwijsachterstanden verder gaat dan alleen deze nota. Dat is absoluut waar.

Mevrouw Van Nunen (PvdA) (interruptie): Ik begrijp wat de wethouder zegt, dat dat ook kwalitatief kan zijn die goede zorgvuldige overdracht en overgang van de ene naar de andere fase, juist ook op cruciale momenten. Maar we moeten ook niet vergeten, we moeten dat ook weer niet ... Ja, ik blijf het procedureel vinden, omdat ik het een noodzakelijke situatie vind. En als je van Rijswijk, om maar een voorbeeld te noemen, naar Den Haag gaat, vindt er echt niet zo'n, vanuit een basisonderwijs, en van de basisschool naar voortgezet onderwijs naar Den Haag, vindt echt niet zoveel overdracht plaats hoor. Sorry, je moet het misschien ook niet groter maken dat het is. Maar goed, dat is mijn opmerking.

Wethouder Besteman: Ja, dat zal ik zeker doen. Ik begrijp wat **mevrouw Van Nunen** zegt. Maar we weten juist uit de cijfers dat bij die overgangsfases de uitval plaatsvindt. Dus daarom is het wel echt van belang, wat mij betreft, om daar op in te zetten. Maar goed, we kunnen natuurlijk van mening verschillen of dat procedureel is of niet. Het gaat denk ik om het effect wat we willen bereiken, en daar zullen we het ongetwijfeld over eens zijn. En ik ben het ook zeker met de Partij van de Arbeid eens, want daar was ik gebleven, dat het bestrijden van onderwijsachterstanden natuurlijk ook verder gaat dan alleen die wettelijke taken. Dat zit er natuurlijk in. En dat is ook wat **mevrouw Kistemaker** van GroenLinks bepleit, als ik haar goed beluister, dat kinderen, nou ja, kansgelijkheid krijgen. Dat ze kunnen opgroeien in positieve zin, dat ze hun talenten kunnen ontwikkelen en dat ze zo op een goede plek terecht komen. Nou, dat gaat ook verder dan alleen de onderwijstijd. En dat ben ik ook zeker met de leden van de raad eens en met **mevrouw Van Nunen** in het bijzonder, die daar een opmerking over maakte. En dat is ook waarom ik net in mijn eerste termijn even refereerde naar bijvoorbeeld het speelbeleid. We hebben eerder gezegd, we willen heel graag ruimte ook voor buiten spelen, ruimte voor kinderen in Rijswijk. En dat is ook waarom we nu gezegd hebben, nou we willen dat ook gewoon in het beleid neerleggen. Dus nou ja, mevrouw Van

Nunen, u daagt mij uit om die brede visie neer te leggen. Nou die handschoen pak ik zeker op. Dan nog even naar de opmerking van het CDA. **Mevrouw Schröter** zegt, ouders zijn ook aan zet. Nou dat ben ik ook met u eens. En ik denk ook dat dat heel goed aansluit bij het plan dat **mevrouw Van Nunen** mij vandaag heeft overhandigd. Als het gaat om het inzetten op een taalrijke omgeving, is dat natuurlijk heel belangrijk dat dat ook thuis en zo vroeg mogelijk gebeurt. Dus daar is ook alle inzet op gericht. **De heer Van den Berg** heeft mij nog gevraagd naar de HBO pedagogische medewerkers. Nou die zijn er al in Rijswijk, dus dat is al heel goed nieuws om te melden. De financiën heb ik inderdaad in de eerste termijn niet beantwoord, van de heer Van den Berg. Dat zal ik zeker nu wel doen. Het rijksbudget is zo ongeveer 2 miljoen, dat is geormerkt geld vanuit het Rijk om de taken op het gebied van de voorschoolse educatie uit te voeren. Daarnaast krijgt het onderwijs natuurlijk ook zelf geld van het Rijk om die achterstanden aan te pakken. En dat is dan de vroegschoolse periode, dus groep 1 en 2. Dan hebben we nog gemeentelijke middelen. Zo ongeveer 1,5 ton voor de taalplannen gereserveerd, en zo'n halve ton nog voor gelden die worden ingezet ook op het voortgezet onderwijs. En nog wat, een 4 ton ruim, ik kan u de cijfers nasturen hoor als u wilt, voor specifiek voor peuteropvang van niet-doelgroep peuters (toezegging). Dus dat voor wat betreft de financiën. Maar het is belangrijk natuurlijk dat het rijksgeld ook geormerkt is om in te zetten voor dit budget.

De heer Van den Berg (BVR) (Interruptie): Dank u wel voor de beantwoording op het gebied van de financiën. Beter Voor Rijswijk ziet dat graag tegemoet, de extra toevoeging financiële paragraaf. En of u dan ook nog even wilt antwoorden over de 2 jaar en 2,5 jaar verschil.

Wethouder Besteman: Ja, voorzitter, **ik zal die cijfers zeker nasturen (toezegging)**. Uw vraag over de 2 jaar en de 2,5, die kan ik nu eerlijk gezegd niet beantwoorden. Dus die ik blijf ik ook even schuldig. **Die zal ik u dan ook nasturen (toezegging)**. Ik weet in ieder geval dat het in Rijswijk 2,5 jaar is. Maar goed, dat had u zelf ook al aangegeven. Dus daar kom ik nog even schriftelijk op terug. En, voorzitter, tot slot ook nog even tegen **de heer Ezinga. Ja, die vraagt ook om die brede inzet. En die handschoen pak ik op, dat heb ik gezegd ook op de opmerking van mevrouw Van Nunen (toezegging)**. Maar ik wil ook nog tot slot, voorzitter, wel even opmerken dat we de plannen zoals we die nu ontwikkelen en ook met uw raad delen en natuurlijk ook binnen begroting op dit moment aanbieden. Dus dat is wel even de opmerking en de context die ik mee wil geven. En tot zo ver, voorzitter, dan mijn tweede termijn.

De voorzitter: Daarmee sluiten we dit agendapunt af.

13. IB 20 173 Resultaatgericht werken WMO

De voorzitter: Dan hebben we nog één informatiebrief te gaan. Ik verzoek u allen weer een handje op te steken, mocht u het woord willen voeren hierover. En ook om het kort en bondig te houden, gezien het tijdstip. Het zou het toch mooi zijn als we op tijd kunnen afronden vandaag. Deze informatiebrief is IB 20 173 Resultaatgericht werken WMO. En dat is op verzoek van mevrouw Van Nunen geagendeerd. Dus mevrouw Van Nunen, ga uw gang.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, dank u wel dat ik weer mag aftrappen. En ik had dat in de werkgroep sociaal domein-app had ik dit ook wel even besproken of daar steun voor was, en dat was er. En ik zie ook door de handjes dat er van andere partijen ook meerdere vragen zijn. We hebben toen een presentatie gehad van het bureau dat de evaluatie heeft uitgevoerd rondom resultaatgericht werken. En daar bleven eigenlijk op het einde nog een paar vragen over, die ook niet goed beantwoord konden worden ambtelijk, begrijpelijk. Dus vandaar dat het nu op de agenda staat van het forum. Nou in ieder de vragen die bij mij, en bij meerderen denk ik, ook overbleven, was onder andere vraag waarom in zo'n vroeg stadium de H4 heeft besloten, want het is natuurlijk een bovenlokaal initiatief geweest, de H4 heeft besloten om al een peiling te houden over hoe het resultaat gestuurd werken verliep. Nou, dat was februari 2020, bijna 2 maanden nadat het resultaat gestuurd werken is ingevoerd. Dus bizar kort. En ook de onderzoeker gaf aan, ja, dit is een peiling, een temperatuurmeting, op basis van enkele maanden werken met resultaat gestuurd werken. En ik kan er eigenlijk nog niet zo heel veel over zeggen wat betreft, ja, de lange termijn effecten. Nou, mijn vraag is dus, u heeft daar geld in gestopt als H4, waarom zo vroeg in het jaar. U kon toen nog niet weten dat corona zou alles bijna zou stilleggen. Dus het was het een verzoek dat u heeft gedaan voor de coronatijd. En uiteraard door corona was het sowieso moeilijker geworden. Maar wat zegt ons dit onderzoek op basis waar we nu bijvoorbeeld staan met dat resultaat gestuurd werken? De volgende vraag die ik heb, er zijn duidelijke aanbevelingen, die hebt u ook in die IB

brieven opgenomen, over wat beter kan. En dat heeft vooral betrekking op de positie van de cliënt en de familieleden, de ondersteuner. Wat gaat u daarmee doen? Want daar ben ik ook wel heel erg naar geïnteresseerd. Er kwam in die presentatie ook heel duidelijk naar voren dat cliënten het moeilijk vinden om in resultaatgestuurde criteria hun weg te vinden. Want dat heeft niet meer betrekking op de, dat zeg ik een beetje raar, maar dat heeft niet meer betrekking van een huishoudelijke hulp komt voor zoveel uur mijn huis schoonmaken. Maar, het huis is schoon op basis van criteria die afgevinkt worden. Wat betekent dat voor een cliënt die eigenlijk nog gewoon gewend is om in uren te willen rekenen. Van wanneer komt mijn hulp en wanneer gaat die weer weg. Nou ja, een aantal van die aanbevelingen, die hebben echt betrekking op een duidelijke communicatie, signalering ook, klachtenmelding. Hoe gaat u met die aanbevelingen om als H4? En ten derde, en daar waren we natuurlijk in 2021 al zeker in geïnteresseerd, van wat heeft het nou eigenlijk opgeleverd? Kunt u ... Want dat bracht dat rapport van februari 2020 natuurlijk niet naar voren. Maar kunt u daar nu wat meer over zeggen, wat het heeft opgeleverd om zo te gaan werken? Nou, dat waren voorlopig mijn drie vragen, voorzitter.

De heer Van Dam (WIJ): Nou, we zijn blij om te zien dat resultaatgericht werken in ieder geval tot nu toe leidt tot een aantal positieve effecten. De zelfredzaamheid van de zorgontvangers en de samenwerking tussen zorgaanbieders. In ieder geval positief om te zien. Wel ontvangen we een aantal berichten van zorgverleners vooral, over dat sommige dingen nog niet lekker lopen. En die worden eigenlijk bevestigd door deze evaluatie. En dat is dat het sociale stukje binnen WMO toch wat stroef loopt en eigenlijk soms het onderspit delft. We zien natuurlijk, we willen focussen bij het beleid maken heel erg op het financiële plaatje, tijdsduur en de intensiviteit van de zorg. Maar in het rapport wordt ook gesteld dat het sociale stukje soms ondergesneeuwd raakt. De vraag aan de wethouder is dan ook of dit advies wat hier in deze evaluatie staat om een monitoringinstrument te creëren, om dat stukje toch zichtbaar te maken, of dat wordt opgevolgd, of daar aan gewerkt wordt? Dat is vraag één. Daarnaast viel ons toch wel op, of in een gesprek met zo'n zorgverlener, dat steeds vaker de regeldruk toeneemt bij de WMO. Dus om een voorbeeld te noemen, dat hij aangaf, was dat als hij aankomt bij een vrouw van tachtig waarvoor hij zorg moet geven, dat hij na twee uurtjes die hij daar komt deze vrouw eigenlijk het raam gezeemd had willen hebben, want daar kan ze zelf niet bij. Maar vervolgens zeggen de regels dat hij de buitenkant van het raam niet mag zemen, wat natuurlijk ontzettend vervelend is denk ik voor die vrouw. En zo zijn er talloze regeltjes die steeds meer verschijnen. En ik vroeg me af of daar aandacht voor is en of de gesprekken met zorgaanbieders daarover gaan. Ik snap dat wij daar dan natuurlijk niet direct over gaan, maar in ieder geval of dit bekend is? Derde vraag had ik eigenlijk over het document zelf. Er wordt nu gesteld dat we nog geen uitspraken ... Of dat er nog geen conclusies kunnen worden getrokken over de kwaliteit. Ik vroeg me af wanneer die wel getrokken konden worden. Ook het financiële plaatje was nog niet duidelijk, omdat ... En er wordt aangegeven dat eind 2020 hier wel resultaten getoond kunnen worden over het financiële plaatje. Dus ik vroeg me af wanneer we die konden ontvangen?

De heer Ezinga (VVD): Voorzitter, het is altijd zo vervelend als het gras voor je voeten weg wordt gemaaid. **Mevrouw Van Nunen** die stelde natuurlijk de vraag die ik ook wilde stellen. Waarom zo snel? Waarom was dit al op dit moment bepaald om deze evaluatie neer te zetten? Ik begrijp wel uit de terugkoppeling dat er een aantal aanbevelingen inderdaad voor deze tussenevaluatie wel werkbaar zijn om verder mee aan het werk te gaan. Ik heb eigenlijk nu ook geen vragen, behalve die ene vraag die ik net stelde. En wanneer de evaluatie wel volwassen kan worden uitgevoerd, zou ik graag het debat hierover willen aangaan over hoe we hier tegenaan moeten kijken.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Zoals aangegeven in de eerdere bijeenkomsten, hebben wij ook aangegeven dat de timing van het onderzoek wat prematuur is en dat de conclusies nu nog wat weinig extra inzicht gaf. We vinden het een goed begin, maar willen graag wel wat meer inzicht in de toekomst. We waarderen wel erg dat het snappen of schrappen is meegenomen in de evaluatie en in de praktijk. Het verslag van de Compaan geeft advies aan het gemeentelijk apparaat, en het is goed dat er in ieder geval ook werkgroepen gevormd zijn, waaronder de werkgroep efficiency. En dat er ook gekeken wordt naar de werkdruk zoals ... Of de regeldruk, zoals **mijnheer Van Dam** ook aangaf. We zouden wel graag zien dat er voor de volgende keer een breder kwalitatief onderzoek gedaan wordt. Want we zijn wel van mening dat acht Rijswijkers, zoals nu bevroegd zijn, wel onvoldoende inzicht geven. Het onderzoek is nu gedaan voor de H10, maar daardoor hebben we toch naar ons idee wat weinig inzicht wat dit specifiek doet voor de gemeente Rijswijk.

Mevrouw Kistemaker (GL): Wij sluiten ons aan bij de vragen van **mevrouw Van Nunen**. En ik heb daarnaast nog één andere vraag. Want ja, de evaluatie die riep wel een beetje bij ons de vraag op van, goh waarom hebben we eigenlijk ook alweer ooit gekozen voor die hele resultaatbekostiging van de WMO. En daar zaten ook doelen aan vast. En deze evaluatie is veel meer een evaluatie van de inkoopvisie, en niet zozeer van de doelen van het resultaatgericht inkopen. Dus we vinden het wel gewoon belangrijk om die twee dingen wel lost van elkaar te zien. En onze vraag is dan ook van, gaan we ook nog een keertje echt die resultaatbekostiging evalueren op de doelen, waarom we die ooit zijn begonnen daarmee?

Wethouder Bentvelzen: Nou ik ga proberen het wat korter te houden dan daarstraks, maar dat moet wel lukken. Er is door meerdere partijen aangegeven, waarom zo snel? Nou misschien is het ook gelijk de vraag, van een begin van de beantwoording aan **mevrouw Kistemaker**. Waarom zo snel? Nou resultaatsturing is, zoals mevrouw Kistemaker aangeeft, iets nieuws. En bij nieuwe dingen denk ik dat het goed is als je zo snel mogelijk, in ieder geval, niet per se evaluatie, maar we hebben het in de evaluatie genoemd. Het is eigenlijk een thermometer, dat wat ook aangegeven is bij de presentatie aan de raad, om even te kijken, joh wat is nou de tussenstand? Wat is nu de eerste indruk? Waar ... Zitten we op de goede weg? We hebben continue gesprekken met onze zorgaanbieders. Wat moeten we veranderen aan de werkprocessen intern bij alle vier de gemeenten, bij de H4-gemeenten? Wat gaat er wel goed en wat kan er beter? Op die manier kunnen we ook tijdig kijken wat we kunnen aanpassen. En dan is er gevraagd, wanneer wordt dan de volgende evaluatie gedaan? Nou, we zijn continue in gesprek met de zorgaanbieders. Ik heb twee weken geleden ... Nee, een paar weken geleden, voor de kerst nog, met zorgaanbieders zelf gezeten ook, om onze ondersteuning en dienstverlening te verbeteren. In 2022 gaan we opnieuw aanbesteden. Dan integreren we ook verbetervoorstellen in de inkoop voor de nieuwe aanbesteding, want dat is heel belangrijk. En daarom zijn we nu continue in gesprek om te kijken van joh, hoe kunnen we die aanbesteding voor 2022 zo goed mogelijk handen en voeten geven. Verbetervoorstellen die het hele jaar binnenkomen, nou ja, meenemen, zodat het alleen nog maar beter wordt voor onze burgers. **En aan het einde van dit jaar informeren we de raad daar ook over middels een raadsinformatiebrief (toezegging)**. Ja, daar komen de terugkoppeling acties voor de verbetering voor de nieuwe aanbesteding. Even kijken. Dan heeft **mevrouw Van Nunen** nog gevraagd, financiële gevolgen voor de resultaatsturing, wanneer u die kunt verwachten. Nou het eerste moment dat u de financiële gevolgen ervan kunt verwachten, worden meegenomen in de jaarrekening. En er is door de H4 ook een werkgroep opgestart, financiën, die een analyse en verdiepingsslag maakt. En daar zit één van onze ambtenaren vanuit Rijswijk ook in. Dan heeft de fractie van **Wij** nog gerefereerd aan de regeldruk. Nou zojuist is in het vorige onderwerp natuurlijk ook aangegeven door **partij Beter Voor Rijswijk**, joh kijk eens naar die blockchaintechnologie. Die nieuwe technologie die ontstaan is om de regeldruk voornamelijk in de WMO te verlagen. Ook het **CDA** heeft er al vaker aan gerefereerd. Vandaar ook dat de motie snappen en schrappen mee is genomen in de nieuwe cliënt- en klantonderzoeken. Dat we de vraag daarmee gaan uitbreiden om daar, ja, meer aandacht aan te geven, zodat de regeldruk en de administratieve last die we nu bij burgers neerleggen en die wellicht wel nodig is, dat we die eruit filteren en dat we ook daarmee de dienstverlening weer beter maken. Dan heeft de **Partij van de Arbeid** nog een vraag gesteld over de resultaten an sich. Van nou, een huis schoonmaken. Voorheen werd gezegd de huishoudelijke hulp komt twee uur in de week, en nu wordt er gezegd, uw huis is schoon en dat is op die en die manier. Nou ja, **mevrouw Van Nunen**, het is zo dat er natuurlijk een groep is die al sinds jaar en dag, of een aantal jaar, huishoudelijke hulp heeft. Dus die hebben moeten wennen aan de verandering. Maar de nieuwe cliënten, of de nieuwe klanten die toegevoegd raken aan de WMO, die weten niet beter dan dat we resultaatgericht werken. Dus dat is wel een omslag, een cultuuromslag voor de oude cliënten. Wat we echt hebben geprobeerd met warme overdracht te doen, dat samen met die zorgaanbieders, samen met de gemeente. Er worden veel gesprekken over gevoerd. En dan kan het te allen tijde, als het echt noodzakelijk is, dat een klant het niet begrijpt, dat we zeggen, dan kunnen we altijd teruggrijpen op het zoveel uur in de week. Maar we gaan in eerste instantie uit van resultaten, en dat leggen we goed uit aan de mensen. En tot op heden heb ik daar zelf als wethouder in ieder geval geen klachten van ontvangen. Tot nu, sinds wel resultaatgericht werken. Volgens mij waren dat de vragen in eerste termijn, voorzitter.

Tweede termijn

De voorzitter: Dan gaan we door naar een tweede termijn, indien dat nodig is. Mevrouw Van Nunen?

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Dank wethouder voor de vragen die ik heb gesteld, beantwoording daarvan,

enkele. Ik heb nog een vraag open staan over hoe u de keukentafelgesprekken toch ook op basis van wensen van, dat blijkt uit de aanbevelingen, wensen van cliënten en hun familieleden, anders zou willen of kunnen inrichten binnen dit systeem. Dus nu is de cliënt alleen aan zet. Maar er is echt duidelijke behoefte aan een maatje daarbij of een familielid daarbij. En ik wil daarnaast ... Dank voor de beantwoording van de vraag over de financiën. Dat komt dus nog. En over uren in plaats van resultaatcriteria, dat is duidelijk. Ze heeft ook gezegd hoor dat nieuwe cliënten daar geen moeite mee hebben, alleen de ouderen. Nou, fijn dat daar zoveel aandacht voor is, voor toch het steeds weer uitleggen van hoe het werkt. Ik wil nog wel even aansluiten bij de vraag van **mevrouw Schröter**. Want ik vond ook, en dat heb ik toen ook gezegd, dat er heel weinig Rijswijkse respons, een kleine Rijswijkse responsgroep was meegenomen in de evaluatie. Dat vonden we heel jammer. En ook, en dat was u vergeten te vermelden daarnaast in de eerste termijn, ook niet de adviesgroep sociaal domein, en de Rijswijkse adviesgroep sociaal domein. En dat had allerlei oorzaken, werd er toen gezegd. Die waren niet bereikbaar of niet op die tijdstippen. Ja, ik vind dat echt een heel zwaar gemis in de evaluatie voor Rijswijk. Dus misschien kunt u daar nog heel even op antwoorden hoe dat precies is gelopen, want die waardevolle feedback van de adviesraad mis ik in ieder geval wel in deze evaluatie. Dank u wel.

De heer Van Dam (Wij.): Ja, dank voor de beantwoording. Ik heb nog één vraag open staan. Of advies 1.5 uit het rapport wordt overgenomen, met betrekking tot het monitorinstrument voor de kwaliteit van de zorg?

De heer Ezinga (VVD): Geen vraag, voorzitter.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Nee, dank u wel voorzitter.

Mevrouw Kistemaker (GL): Nee, dank u.

Wethouder Bentvelzen: En dank voor de vragen in de tweede termijn. **Mevrouw Nunen**. Ja, betrekken van ... Tenminste, hetgeen wat we gaan doen is het betrekken van de mantelzorg en de cliëntondersteuner. Zowel vanuit de zorgaanbieder, als de cliëntenorganisaties, als de adviesraden sociaal domein, dus de raden H4 breed, is aangegeven dat er ruimte is voor verbetering om mantelzorgers en-of cliëntondersteuners te betrekken bij keukentafelgesprekken, als een cliënt dat aangeeft. En de actie die we daarbij uit gaan zetten, is dat we samen met de organisaties die cliëntondersteuning aanbieden, bespreken hoe de beschikbaarheid van die cliëntondersteuners meer onder de aandacht kan worden gebracht, en die dan ook opnemen in de communicatiemiddelen. En in telefonisch contact met de cliënt ook de mogelijkheid benadrukken om kosteloos gebruik te maken van de cliëntondersteuner. Dus dat is antwoord op uw vraag. En er is wel gesproken met de adviesraad sociaal domein, in ieder geval die van Rijswijk, die is uitgenodigd. **Mijnheer Van Dam**. Monitoringsinstrumenten wordt momenteel gekeken in de H4. We onderzoeken momenteel welk instrument daar nou het beste geschikt voor is. We willen eerst wat uitgebreider inzicht krijgen. En vervolgens kijken we welk instrument we hier voor kunnen inzetten, en dan zal die actie ook volgen. **En als die er is, dan ben ik bereid om dat uiteraard even te melden in de raad (toezegging)**. Dan is er volgens mij nog één vraag over, realiseer ik me. Want ik wilde afsluiten, voorzitter. Maar er is mijn nog gezegd, er zijn maar acht mensen, en dat is eigenlijk wat weinig voor een breder kwalitatief onderzoek. Ik weet niet hoe ze op achter personen zijn gekomen, maar ik kan ook niet de toezegging hier keihard doen. **Ik zal er in ieder geval binnen de H4 een aantekening van laten maken, dat als we een onderzoek laten doen door een extern bureau, dat we letten op de aantallen en op de representativiteit daarvan (toezegging)**. En ik hoop dat dat voldoende is voor u. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: En daarmee sluiten we dit agendapunt af en gaan we naar het laatste agendapunt.

14. Vragenuur

De voorzitter: En dat is het vragenuur. En daarvoor hebben een viertal fracties vragen ingediend. Van één fractie zijn de vragen al beantwoord. En we gaan allereerst naar de algemene vragen die de fractie van de Partij van de Arbeid heeft gesteld. Allereerst over de speeltuin.

Mevrouw Jansen-Dirkx (PvdA): Ja, het gaat om de speeltuin aan de Menagerie. En die speeltuin is de afgelopen vier maanden gesloten geweest, omdat er onderhoud aan moest worden gepleegd, omdat de

ondergrond, ja, als een soort van modderpoel was geworden. Nou is deze speeltuin behoorlijk veel in gebruik door wijkbewoners, en ik heb daar dus een aantal vragen over. Waarom heeft het vier maanden moeten duren voor de speeltuin weer geopend werd? Wat is nu de status van het onderhoud? En is het juist dat er een experimentele drainage is aangelegd die tot op heden nog zijn werk niet doet? Welke acties gaan er nu nog ondernomen worden om de speeltuin niet opnieuw in een modderpoel te laten veranderen? En als laatste, neemt men de geleerde lessen ook mee naar de aanleg van nieuwe speeltuinen, zoals die aan de Boomgaard?

Wethouder Besteman: Inderdaad, het onderhoud aan die speeltuin heeft inderdaad lang geduurd. En dat is een combinatie van pech en ... Allereerst, die drainage is aangelegd, die leek niet goed te werken. Er is een nieuwe grasmatt aangelegd. En nou we zijn daar pas mee gestart na burendag, omdat, nou ja, wie weet, dat waarschijnlijk daar nog een activiteit plaatsvond. Het weer heeft geen bevorderende rol gespeeld, zal ik maar zeggen, waardoor inderdaad er meer modder in die speeltuin was voor een hele tijd dan ons lief was. Maar we hebben wel getracht om één en ander zo spoedig mogelijk op te lossen door extra drainage toe te voegen in die speeltuin. Nou goed, we moeten nog even kijken. Het was denk ik halverwege januari waar ook met de aannemer is afgesproken om weer extra gaten ook in dat grasveld ook aan te brengen, omdat het water nog niet goed wegging. En nou, goed, er zijn meerdere inspecties uitgevoerd. De sneeuw kwam. En we moeten nu nog even kijken of de drainage voldoende is, om een lang verhaal kort te maken. En ik denk wel dat u ook een hele terechte vraag stelt in uw laatste vraag van, nou ja, leren we hier nu ook wat van? Want we hebben net ook met elkaar over de onderwijsachterstanden, en ik vind het ook van groot belang dat die zo veel en zo vaak mogelijk buiten kunnen spelen. Dus ja, we leren hier ook van. We nemen dit zeker mee. Ik heb mij laten vertellen dat de grondkwaliteit in Rijswijk niet van heel goede kwaliteit is, wat ook niet helpt. Maar we gaan hier wel in het vervolg wat meer rekening mee houden. En ik hoop dat de drainage gauw zijn werk doet, zodat er weer goed buiten gespeeld kan worden, voorzitter.

Mevrouw Jansen-Dirkx (PvdA): Nou, eigenlijk nog één kleine opmerking. Als de drainage na vier maanden of na vijf maanden nog niet werkt, moeten we ons serieus afvragen of we wel de goede drainage gebruiken. Dus ik wil wel meegeven, kijk daar goed naar.

De voorzitter: Bij dezen. Dan, compensatiegeld voor welzijn. Wie mag ik daarover ... Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, eigenlijk in vervolg op een eerder, ja, klein debatje in het vorige forum, waarin ik naar aanleiding van een IB over cultuurgelden ook een vraag heb gesteld over wat de bestemming is van binnengekomen compensatiegelden voor welzijn. En ik wil ... En toen gaf de wethouder het antwoord, ja, daar hebben we in het college nog een besluitvorming over. En ik wil graag vragen aan de wethouder of dat inmiddels heeft plaatsgevonden, het besluit hier over die compensatiegelden voor welzijn? En zo ja, waar dan de gelden naar toe zijn gegaan? En daar hoor ik graag het antwoord op.

Wethouder Besteman: Ja, het voorstel is afgerond en onderweg naar het college voor besluitvorming. Dus die vindt eerdaags plaats. Als het gaat om de gelden, want u heeft het over hoe dat besteed gaat worden. We hebben een aanvraag van Welzijn Rijswijk gehad, vanwege de coronacompensatie, en dat is ook waar het voorstel zich op richt.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ik ben misschien niet de enige die hier benieuwd naar is, naar de uitkomst. Maar zou u dat kort in een notitie aan raadsleden willen melden wat u besluit is als college en hoe de bestemming van die, ik geloof bijna €60.000, of ruim €60.000, dan heeft plaatsgevonden? En dat horen we in een korte notitie, het hoeft geen officiële IB. Anders kom ik er volgende keer weer in een forum over te vragen, en dat lijkt me eigenlijk niet verstandig qua tijdsdrukke.

Wethouder Besteman: Ik begrijp die vraag van **mevrouw Van Nunen** denk ik wel. Inderdaad, het lijkt me niet verstandig om daar een hele IB aan te wijden, maar ik wil u die informatie ook zeker niet onthouden. **Dus als u mij even de gelegenheid geeft, dan zoek ik een handige, adequate manier om dat met uw raad te delen (toezegging).** Lijkt mij een goede afspraak.

De voorzitter: Dan de vragen over banen. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Die waren ook namens de Partij van de Arbeid gesteld door mij. Ik zie een ambitieus plan donderdag op de agenda staan, actualisatie beheerplan openbare ruimte. Er is heel veel in nodig aan opdrachten en dus ook mensen die die opdrachten moeten gaan uitvoeren. En nou is het zo mooi om het één met het andere natuurlijk te verbinden. En dat zal de wethouder van werkgelegenheid het toch wel ook met mij eens zijn. En ik wil heel graag weten of al die inzet die nu gepland wordt om de boel op orde te brengen in de openbare ruimte, of die ook ingezet kan worden met mensen van het WSP, eventueel na omscholing. Maar wordt daar heel serieus naar gekeken? Dat is mijn vraag, voorzitter.

Wethouder Bentvelzen: Ik kan daar kort over zijn, voorzitter, daar wordt zeker serieus naar gekeken wat daar de mogelijkheden zijn.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, ik had eigenlijk de vraag nog niet concreet genoeg gesteld. Ik begrijp dat u nu geen aantallen kunt noemen en ook geen trajecten, maar ik wil wel graag de uitkomst hiervan. Want daar serieus naar kijken, dat begrijp ik. En dat is een hele goed eerste stap. Maar ik wil ook graag de uitkomst horen dan van de uitvoering van die plannen. Want we lezen natuurlijk dat er externe opdrachtnemers geworven worden. En liever niet via SROI, maar echte banen. Kunt u dat ook even beantwoorden graag?

Wethouder Bentvelzen: Ja, **mevrouw Van Nunen**, ik heb net aangegeven dat we er serieus naar kijken. **En zodra ik daar informatie over heb dan verstrek ik die uiteraard aan u, dat bent u van mij gewend (toezegging).**

De voorzitter: Dan gaan we door naar de vragen over inburgeraars. Mevrouw Van der Kooij.

Mevrouw Van der Kooij (GL): Begin februari stuurde Vluchtelingenwerk Nederland een brandbrief naar de Tweede Kamer met betrekking tot in de knel komen van inburgeraars door de coronacrisis. De integratie van 15.000 komend Nederlanders loopt vertraging op doordat inburgeringsexamens worden uitgesteld. En hoe langer het examen op zich laat wachten, hoe meer inburgeraars door hun inburgeringsbudget heen raken. Ze kunnen dan geen lessen meer volgen, en ze lopen het risico later alsnog te zakken voor het examen. Dit kan ook vergaande gevolgen hebben bij het aanvragen van de verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, of voor het verkrijgen van het Nederlandschap. Dit roept bij GroenLinks de volgende vragen op. Van hoeveel inburgeraars in de gemeente Rijswijk zijn de examens uitgesteld en wat doet de gemeente om deze inburgeraars bij te staan?

Wethouder Besteman: En dank aan **mevrouw Kooij** ook voor haar vragen. U vraagt mij hoeveel inburgeraars ... Van hoeveel inburgeraars de examens zijn uitgesteld. Ik kan u dat aantal helaas niet geven, dat is niet bekend bij de gemeente, omdat de dienst uitvoering onderwijs DUO de taak heeft om die voortgang van de inburgeringstrajecten te monitoren. Dus ik heb wel de vraag direct uitgezet bij DUO. Maar het duurt helaas een aantal dagen voordat zij daarop kunnen reageren. **Dus ik stel voor dat ik die informatie met u deel zodra we die binnen hebben gekregen bij de gemeente (toezegging).** En u vraagt ook nog, wat doet de gemeente dan zelf voor inburgeraars of statushouders. Nou, we hebben zelf het traject voor de participatieverklaring dat wij via Welzijn Rijswijk aanbieden. En ook bieden we nog begeleiding aan, maximaal twee jaar, op het gebied van maatschappelijke en juridische vraagstukken.

De voorzitter: Ik heb een toezegging gehoord. Roept het verder nog vragen op bij u, mevrouw Van der Kooij?

Mevrouw Van der Kooij (GL): Ja, ik vraag me dan af wat er dan wordt gedaan voor mensen die dus steeds maar hun Ja, die hun taalonderwijs, wat gewoon achter gaat lopen zeg maar, of daar ook nog iets concreet wordt gedaan.

Wethouder Besteman: Ja, dank u wel. Nou wat ik wel heb begrepen is, natuurlijk, de verantwoordelijkheid die ligt bij DUO, dat zei ik net al. Maar dat DUO ook ruimhartig kijkt naar, nou ja, de huidige context en de situatie in deze tijd. Dus dat is denk ik wat ik nog even met u kan delen.

Mevrouw Van der Kooij (GL)(interruptie): Ja, dus de gemeente doet zelf daar concreet niks aan, aan het taalonderwijs, begrijp ik hieruit?

Mevrouw Besteman: Nee, deze taak ligt nu nog bij DUO. En wel is het zo, en ik weet ... Misschien refereert u daaraan, dat de inburgeringswet verandert en dan ook de taak in de toekomst bij de gemeente neerlegt. Dus daar bereiden we ons natuurlijk nu wel op voor. Maar op dit moment is, ja, is dit nog de situatie.

De voorzitter: Dan zijn de vragen over de asielzoekers van de heer De Vries.

De heer De Vries (GL): Nou, de coronacrisis is natuurlijk voor iedereen zwaar. Maar ook vooral voor de mensen die op een heel kleine oppervlakte leven met elkaar in het asielzoekerscentrum in Rijswijk. Perspectief is er eigenlijk nauwelijks. En nou ja, dat zorgt ook, ja, voor bijvoorbeeld kwetsbaarheid rondom kinderen en de mentale gezondheid. Nu zagen we wel van eind vorige maand bijvoorbeeld een bericht van Don Bosco, die had daar speelgoed, enzovoort, uitgedeeld. Ontzettend mooi. Maar nou ja, we hebben natuurlijk ook nog de jongeren. Dus ik vroeg me af, hoe het ... Ja, zij hebben ook niet echt een uitlaatklep, dat is een lastige situatie. En er zijn op dit moment zijn er natuurlijk ook ontzettend veel onduidelijkheden voor hen. Ja, wat gaat er gebeuren na de sluiting van het asielzoekerscentrum. Waar komen ... Ja, waar komen ze terecht? Dus allereerst dan de vraag van, ja, wat wordt er op dit moment gedaan voor de mensen daar in de huidige situatie in relatie tot de coronacrisis? Dan meer over het sluiten van het AZC. Nou het aantal aanvragen in Nederland blijft eigenlijk maar toenemen, en het aantal opvanglocaties dat neemt eigenlijk af. Dat is in heel Nederland zo, maar in de Randstad is eigenlijk een hele grote vraag. Van het COA blijven er eigenlijk ook maar vragen komen, we willen graag meer opvanglocaties in de Randstad en dus ook in Haaglanden. Ondertussen zijn wij bezig op dit moment met voorbereiden van de sluiting. En ik vraag me af, hoe helpt de gemeente dan met een goede verhuizing van deze asielzoekers? Dat we wellicht op dat punt dan toch een soort van perspectief kunnen bieden? En de tweede vraag daaraan gekoppeld, is of de gemeente zich inzet voor meer opvanglocaties toch in de regio. Sporen wij onze buurgemeenten erop aan? Spreken wij hen erop aan of zij misschien een opvanglocatie, ja, willen? Daar ben ik erg benieuwd naar.

Wethouder Besteman: Ja, ik kan eigenlijk heel kort zijn op de vraag van **GroenLinks**. De mensen die in het AZC wonen, vallen onder de verantwoordelijkheid van het COA. Het COA neemt die verantwoordelijkheid ook zeer serieus. En ja, inderdaad, u refereert al naar de eerdere motie die door uw raad is aangenomen, om het AZC te sluiten. Dat is wat het college nu ook aan het uitvoeren is. En daarmee de aanstaande sluiting van het AZC en de eventuele verhuizing, et cetera, van mensen daar, ook dat is de verantwoordelijkheid van het COA. En zij zijn daar ook, nou al natuurlijk mee in voorbereiding en mee aan de slag. Dus dat is, voorzitter, de status van het AZC.

De heer De Vries (GL): Het feit zeg maar dat de verantwoordelijkheid bij de één ligt, zegt natuurlijk niet dat wij als gemeente ons niet ergens voor kunnen inzetten. En wat ik u eigenlijk hoor zeggen is nu dat wij ons, ja, eigenlijk alleen maar richten op het sluiten, zonder echt om te kijken wat de gevolgen zijn van dat sluiten. En dat vind ik toch wel heel erg spijtig. Vooral omdat er vaak ... In de raad is toch wel gezegd van, Rijswijk heeft nu de nek uitgestoken, nu is het aan de buurgemeenten. Dus dan vind ik ook dat wij onze buurgemeenten daarop kunnen aanspreken. En dat verwacht ik ook eigenlijk van u en van het college. Dus daarop hoor ik graag een reactie van u.

Wethouder Besteman: Ja, nou ja, goed, ik refereerde aan de afspraken die destijds zijn gemaakt. Het lijkt mij ook heel verstandig nog om daar gewoon uitvoering aan te geven in deze context. Maar inderdaad nog even uw vraag over hoe we dat nu in de regio bespreken. Nou, het komt zeker aan bod af en toe bij de bestuurlijke tafel wonen onder andere. En nou ja, goed, ook daar vindt natuurlijk het COA aanleg met het verhaal dat zij zoeken naar meer opvanglocaties. Die oproep die is bekend bij gemeenten. En nou ja, de verantwoordelijkheid voor het vinden van die locaties ligt ook bij het COA, hoe vervelend u dat mogelijk ook vindt. Maar ik ben het wel met u eens inderdaad, voorzitter, dat Rijswijk de verantwoordelijkheid zeker heeft genomen de afgelopen jaren. En dat het ook prima is als een andere gemeente nu ook verantwoordelijkheid neemt. Ik denk dat dat een hele prima lijn is, voorzitter.

De heer De Vries (GL): Nee, geen vragen.

De voorzitter: Oké, dan gaan we door naar de laatste vragen over de informatiebrief proces en voortgang ontwikkeling en toegang jeugd en maatschappelijke ondersteuning. Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, ik had een paar korte vragen over deze IB brief. Er wordt genoemd dat er vier partijen gecontracteerd zijn. Altijd interessant om te weten welke partijen dat zijn en welke specialisaties zij hebben hierin. De onafhankelijke cliëntondersteuner lijkt in deze IB brief een onderdeel van het sociaal wijkteam te zijn geworden. Misschien vergis ik me daarin, maar is deze dan nog wel onafhankelijk als dat wel zo is? En nou, laagdrempelige toegang is natuurlijk belangrijk. Maar ik vroeg me af of hier niet een overloop nu aan het ontstaan is met algemene voorzieningen, zoals binnen Welzijn Rijswijk. Zou het wijkteam zich niet vooral meer met de meervoudige problematiek moeten bezighouden?

Wethouder Bentvelzen: Ja, dat klopt, er zijn vier partijen gecontracteerd, **mevrouw Koopman**. Dat zijn Langhenkel-Talenter, dat zijn de Jeugdconsulent en de Sociaal Wijkteam consulenten, dat is BMC, dat is een gedragswetenschapper. Dat is impegno, die is daar voor de GGZ begeleiding jeugd. En dat is Welzijn Rijswijk in het kader onafhankelijke cliëntondersteuner. En daarmee ga ik gelijk door naar uw volgende vraag. De onafhankelijk cliëntondersteuner die is namelijk geen onderdeel van het Sociaal Wijkteam. Hij of zij is werkzaam voor Welzijn Rijswijk. De cliëntondersteuner wordt in haar dagelijkse werkzaamheden aangestuurd door de teamleider van de gemeente. Dat staat ook trouwens wel in de raadsinformatiebrief opgeschreven, maar misschien dat we dat duidelijker hadden moeten uitleggen. En u geeft aan, zou het wijkteam zich niet vooral met meervoudige problematiek moeten bezighouden? Nou, het doel van een Sociaal Wijkteam is de triage. Dat betekent kortdurende begeleiding, maximaal zes maanden. En daarna zouden ze eventueel door moeten naar de tweedelijns. Het is namelijk niet de bedoeling, juist niet de bedoeling, dat SWT, het Sociaal Wijkteam, zelf meervoudige problematiek oppakt. Wel dat ze die herkennen, en dat als het nodig is dat er een warme overdracht plaatsvindt naar de juiste samenwerkingspartner. En dat waren de antwoorden op de vragen, voorzitter.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, korte aanvullende vraag over het laatste. Ja, meervoudige problematiek is meer langer inderdaad dan zes maanden, maar dat is meer het hele complexe. Maar bij de nuldelijn worden ook een heel stuk herkenning en triage gedaan. En ik ben bang dat daar bijvoorbeeld bij ouderenadviseurs en misschien ook bij de mantelzorgconsulenten al vergelijkbare dingen gedaan worden als binnen het Sociaal Wijkteam. En dat zou zonde zijn als er dubbel werk wordt gedaan.

Wethouder Bentvelzen: Ja, dat ben ik met u eens, **mevrouw Koopman**, dat het zonde is van ieders tijd als daar dubbel werk in zou zitten. Ik denk dat de organisatie vanuit alle flanken professioneel werkt en elkaar vindt waar nodig, en dat er daarmee de dubbelingen wel uit worden gehaald. Ik zal hier niet suggereren dat er nooit een dubbeling inzit, want daar durf ik mijn handen niet voor in het vuur te steken. Maar ik ben ervan overtuigd dat ze in ieder geval goed uitzoeken of er niet al elders iemand op de lijn zit vanuit de preventiekant, zorg, welzijn, wijkteam. Nou ja, je kan ze allemaal opnoemen. Zodat we zorgen dat er geen dubbelingen in het zorgaanbod zit. En ik hoop dat ik daarmee u een bevredigend antwoord geef.

Mevrouw Koopman (D66): We gaan het monitoren.

De voorzitter: Nou, daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit vragenuur, en daarmee aan het einde gekomen van dit forum.

15. Sluiting

De voorzitter: sluit de vergadering om 23.16 uur.

Verslag ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 16 maart 2021

De forumgriffier,

de voorzitter,